

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
«Айгөлек»шағын орталығы

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 02.10 – 06.10.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	Картотека № 3 Дидактикалық ойын: «Суретші қай жерде қателесті?» Мақсаты: Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.	Картотека №4 Дидактикалық ойын: «Экологиялық бағдаршам» Мақсаты: Балалар мақал-мәтел, тақпақтар, тиым сөздер арқылы табиғат туралы түсінеді.	Картотека № 7 Дидактикалық ойын: «Гүлдерді күтеміз» Мақсаты: балалар табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау дағдыларын түсінеді.	Картотека № 9 Дидактикалық ойын: «Құстарға көмек береміз» Мақсаты: Балалар құстар туралы суреттермен жұмыс жасап, өз ойларын айта алады.	Картотека № 10 Дидактикалық ойын: Бақша да ма,бау да ма? Мақсаты: Жемістер мен көкөністер туралы олардың айырмашылықтарын айта алады.
Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан					
Таңертенгі жаттығу	Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жарқырап күнде ашылды, Айналага нұр шашылды. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз	Күлімдеген күн мейірімді! - Кішіксіз ақ қар мейірімді! - Таза мөлдір су мейірімді! - Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!	Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын.	Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар! Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз, Қайырлы таң балалар	Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуіміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.</p>	<p>Тілек шоғы. Балалар гүл арқылы бір-біріне тілек тілейді. Сөйлеуді дамыту. Миға шабул. Жұмбақ жасыру. Жапырақты бояды, Атырапты бояды. Бояп-бояп барлығын Сап-сары ғып қояды. (Күз) Дид ойын: “Күз белгісі неде?” Күзде жапырақтар... (сарғаяды) Күзде күн ... (суып, жаңбыр жауады) Күзде құстар... (жылы жаққа ұшады) Күзде түн... (ұзарады) Күн... (қысқарады) Күзде жеміс-жидек... (піседі) Күзде жазғы демалыс бітіп... (оқу басталады) Математика Дидактикалық ойын: «Жапырақтың түсі қандай?» Шарты: Жапырақтар жинау. Балалар жинаған жапырақтарын ажыратады. (түсін, пішінін айтады) Көркем әдебиет Қ.Шаңғытбаев «Күзгі жапырақтар» Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ, Күзгі бақта күлімдеп. Көз тартады жалбырап Өлең жолдарын қайталау</p>	<p>Көркем әдебиет Ой қозғау Бүркіт Жақыпов. «Күзде» Алма пісті, Алмұрт пісті, Алша пісті, Жерге түсті. Қияр пісті, Қарбыз пісті, Қауын пісті, Қандай күшті! Жидектердің татып дәмін, Жемістердің жейміз бәрін. Сұрақ – жауап. Осы жемістер, көкөністер қай мезгілде піседі? Сонымен өлеңде қай мезгіл туралы айтылған? Қоршаған орта Қызығушылықтарын ояту. Хатшы хат әкеледі. Ой қозғау Хат кімнен келді? Айгүл көмекке шақырыпты. Айгүлге немен барамыз? Сиқырлы таяқшаның көмегімен барайық. Сиқырлы сөз: Қәне, қәне, айтайық Айя бағына, барып қайтайық! Көзімізді ашайық. Айгүлге кездесу. Амандасады. Айгүл бау бақшадағы жеміс пен көкөністерді ажыраталмай жатыр екен. Көмектесеміз бе? Балаларға көкөністер мен жемістер туралы АҚТ технологиясынан көрсету, түсіндіру. Айгүлге көмек Дидактикалық ойын: «Көкөніспен жемістер»</p>	<p>Қоршаған орта Тосын сәт. Аудио дыбыс. Күзгі орманнан хабарлама. Құрметті балалар! Мен орманшы атаймын. Күз келіп ормандағы барлық жануарлар қысқа дайындалып жатыр. Сол үшін аңдарға үлкен көмек керек боп тұр. Мен жалғыз өзім үлгері алмай жатырмын. Көмекке келесіңдер ме? Балалар Күзгі орманға саяхатқа барамыз ба? Ендеше мына әнді айтып саяхатқа барайық Музыка. «Саңырауқұлақ тереміз» (Г. Абдрахманова) Әніүйретіледі. Би: «Кел, билейік» (Б. Байқадамов, М. Әлімбаев). Орманға келу. Туінге кездесу. Туін ағаш басында өте көңілсіз. Тақпақ айту. Көркем әдебиет. Кәдірбек Құныпияұлы Ақ тиін-ау, ақ тиін! Сауысқаннан сақ тиін, Жылы ұяңда жат, тиін, Жаңғағыңды шақ, тиін. Тиін көңілденіп балаларға саңырауқұлақ жинап беруін өтінеді. Дидактикалық ойын: «Саңырауқұлақтар әлемі» Саңырауқұлақ туралы түсіндіру. Дайын салынған</p>	<p>Тосын сәт. Қоян келеді. Сөйлемді дамыту. Қоян: Сәлематсыздар ма, балалар! Балалар қоянмен амандасады. Сәлематсыз ба қоян, көңілдісің ғой? Қоян: Ия балалар бүгін менің туған күнім, маған қасқыр сыйлық берді. Сыйлығыңды бізге көрсетесің бе? Қасқыр саған не сыйлады екен? Қоян: Білмедім? Ендеше сыйлықты бірге ашып көрейік. Қоян: Ой балалар мына қораптың ішінде дым жоқ қой! Сонда мені қасқыр алдағаны ма? Қоян тоқта ренжіме қораптың ішінде хат жатыр. Хатты ашып көрейік. Қоян қасқыр саған тапсырмалар беріпті сол тапсырманы орындасаң сыйлығыңды табасың депті. Қоян: Қандай тапсырма? Қоян: Оооооо, балалар тапсырманы орындауға маған көмектесесіңдер ме? Балалар қоянға көмектесеміз бе? Математика 1 тапсырма: Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?» Шарты: Жемістер</p>	<p>Менің сүйікті бұрышым Сөйлеуді дамыту. Ертегілер әлемі. Дидактикалық ойын: «Сыңарын тап» Балаларды топқа бөлу 1 топ – Бауырсақ ертегісінің кейіпкерлерін тауып ретімен қоя білу. 2 топ – шалқан ертегісінің кейіпкерлерін тауып ретімен қоя білу. 3 топ – жеті лақ ертегісінің кейіпкерлерін тауып ретімен қоя білу. Денешынықтыру. Дидактикалық ойын: «Қимылын көрсет» Шарты: Педагог бір кейіпкерді атайды, бала соның қимылын салады. Әр түрлі бет перделер киіп әр ертегі кейіпкерлерінен қимылдар көрсету Жапсыру. Тосын сәт Есік қағылып, почташы хат әкеледі. Хатты ашу. Ата мен әжеден Құрметті балалар бізге көмек керек. Біздің бауырсағымыз қашып кеткен. Енді оны қу түлкі жеп қоятын болды. Бауырсақты табуға көмектесулеріңді сұраймыз. Математика. Дидактикалық ойын:</p>
---	---	---	--	--	---

<p>арқылы жаттау. Қоршаған орта Ой дамыту. АҚТ тех. Күзгі орманға саяхат. Күз мезгілін бейне таспадан көрсету. Күзгі орманды тамашалау. Күзде табиғатта қандай өзгерістер болады? - Неліктен алтын, жомарт күз дейміз? - Күз мезгілінде бау-бақшада не піседі? Дидактикалық ойын: «Саябақтағы жемістер» Шарты: Үстелдің үстіндегі табақшадағы жемістер мен көкөністерді айырып жинау. Шығармашылық бұрыш Балаларды сары,қызыл, жасыл жапырақтар арқылы топқа бөлу. Жұмыс жасаудың әдіс тәсілдерін көрсету түсіндіру. 1-топ: Сары жапырақтар . Дидактикалық ойын: «Күзгі жапырақтар» Шарты: Күз мезгіліндегі жапырақтардың түсін атау Кептірілген жапырақты бояу арқылы ақ қағазға бастырып сурет салу. 2-топ: Қызыл жапырақтар: Дидактикалық ойын: «Күзгі бақ жемістерін ата» Шарты: Жемістерден натюрморт жапсыру. Сергіту сәті. Тербеледі ағаштар,</p>	<p>Шарты: Көкөніс пен жемісті сипаттауы бойынша тауып, себетке муляждарды жинайды. Денешынықтыру Сергіту сәті Алма баққа барамыз, (Бір орнында жүреді, қолдары белдерінде) Алма теріп аламыз, (Қолдарын жоғары созып, алманы жұлғандай қимыл жасайды). Ең үлкен алманы (құлаштарын сермеп, алманың үлкендігін көрсетеді). Анамызға сыйлаймыз. (алманы ұсынып жатқан қимылды жасайды) Менің сүйікті бұрышым Математика. Балаларды дөңгелек, үшбұрыш пішіндер арқылы топқа бөлу. 1-топ: Дөңгелек Дидактикалық ойын: «Төртіншісі артық» Лимон, мандарин, апельсин, қияр. Ананас, саңырауқұлақ, алма, алмұрт. Алмұрт, алма, сәбіз, киви. 2-топ: Үшбұрыш Жемістермен көкөністерді пішіні бойынша топтау, 2-вариант: жемістермен көкөністерді түсі бойынша топтау. Көңілді смайлктер беру. Сиқырлы сөз:</p>	<p>саңырауқұлақтарды бояу. Тиінмен қоштасу. Денешынықтыру. Балалар жолмен жүру. «Орман аңдары» 1. «Аю» Қолды белге қойып, (қорбандап) табанды нық басып жүру. 2. «Түлкі» Қолды жанға ұстап, (қулаһып) бір сызықпен жүру. 3. «Көжек» Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру. 4. «Қасқыр» Баяу жүгіру , жылдам жүгіру. Кірпіге кездесу. Кірпі терісіне тығылып көңілсіз жатыр Қане тақпақ айтып берсек тиін секілді көңілденіп, басын шығаратын шығар. Тақпақ. Көркем әдебиет Қадыр Мырза Әли Жатқан кезде быртыып, Кірпіге сен көр тиін. Тікірейтіп түрпісін Түрегелер үрпііп. Кірпі басын шығарып балаларға алма жинауға көмек керек екенін айтады. Дидактикалық ойын: «Кірпіге көмек» Балаларды топқа бөлу. Қызыл алма Сары алма Жасыл алма</p>	<p>топтау. -Алманың түсі, пішіні -Бананның түсі, пішін -Алманың тағы қандай түстері бар? -Алмұрттың түсі қандай? -Апельсин қандай? -Түстерімен топтастырып жинау. -Сары түтерді сары себетке -Жасыл түстерді жасыл себетке -Қызыл түстерді қызыл себетке жинаймыз 2 - тапсырма: Дидактикалық ойын: «Қай пішінге ұқсас?» Шарты: Жеке карточкаларда заттардың суреттері беріледі. Жанындағы бос төркөзге қай пішінге ұқсас екенін салып көрсетеді. Сергіту сәті: Көркем әдебиет Ұзын құлақ, сұр қоян Естіп қалып сыбдырды Ойлы, қырлы жерлермен Ытқып, ытқып жүгірді. Қарап еді артына, Қиығын салып көзінің . Келе жатқан томпаңдап, Көжесі екен өзінің. Қоршаған орта Мнемотехника күз мезгілі.</p>	 <p>«Пішін мен түсін ата» Жапсыру. Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін көрсету, түсіндіру. Қағаз бетіне дайын бауырсақты жапсыру. Көркем әдебиет. Бауырсақ әнін айту. Менің атым бауырсақ, Мені қаймаққа иледі, Майға пісірді, Суытып қойды. Мен атадан қаштым, Әжеден қаштым, Қоянды көрдім, қасқырды көрдім, аюды көрдім бәрінен қаштым, түлкіден де қаштым. Ата-мен әжеге себетке салып беріп жіберу. Кішкентай әртістер. Сюжеттік рольдік ойын. Шалқан ертегісі. Ертегі кейіпкерлерінің бет пердесін кейіп ертегіні сомдау. Балаларды топқа бөлу. Құрастыру. Дидактикалық ойын: «Бөлігін тап» Қиынды суреттерден шалқан ертегісіндегі кейіпкерлердің бөлігін тауып құрастыру. Денешынықтыру 2 бөлім. Өрілген жіппен жалпы дамыту жаттығулары(немесе қысқа сыммен).</p>
---	---	--	--	---

<p>Алдымнан жел еседі. Кіп – кішкентай ағаштар Біп – биік боп өседі. Дидактикалық ойын: «Даналық ағашы» Шарты: Күз мезгілі туралы сұрақтарға жауап беру арқылы алмаларды себетке жинау. «Шапалақ әдісі» арқылы қорытындылау.</p> <p>Денешынықтыру 2 бөлім. Шағын құрсаумен жалпы дамыту жаттығулары. 1. Б.қ. - аяқ иық енінде, тіреуіш төмен. Шеңберді алға, жоғары, төмен алға, төмен көтеру, бастапқы күйге оралу. 2. Б.қ. - тізерлеп, құрсаумен екі қолмен кеудеге. Оңға (солға) бұрылу, құрсаумен бүйірге, қолды түз ұстау; түзету, бастапқы қалыпқа оралу 3. Б.қ. - отыру, аяқты алшақ ұстау, құрсауда екі қолмен кеудеде тұру. Сақинаны жоғары көтеру, алға еңкею және саусақтардың арасындағы еденге тигізу, құрсауды жоғары көтеру; бастапқы қалыпқа оралу 4. Б.қ. - отыру, аяқтар тізеге бүгіліп, құрсаумен, қолдар артта тіреу. Аяқты екі жаққа жаяу, бастапқы күйге оралу 5. Б.қ. - арқамен жатып,</p>	<p>Қәне, қәне айтайық, Бақшамызға қайтайық. Психологиялық жаттығу. Созыламыз, күн жасаймыз, достарымызға қарап күлімдейміз. Сөйлеуді дамыту. II. Ой дамыту Өлең оқу. «Жаңбыр» - Тырс! Тырс! Жаңбыр кеп жауады, Терезе қағады. - Тырс! Тырс! Жылгалар ағады, Сылдырап әуенге салады. - Балалар бұл тақпақта не туралы айтылды? - Жаңбыр туралы. Дидактикалық ойын: «Жаңбыр қайдан жауып тұр?» Шарты: Балалар жаңбырдың бұлттан жауатынын көрсетеді. Сурет Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін көрсету, түсіндіру.. -Сонымен жаңбырдың, судың түсі қандай болады? - Тамшының пішіні қандай? Саусақ арқылы тамшы суретін қағаз бетіне түсіру. Балалар кірпі бізден көмек Сиқырлы сылдырмақ Балаларды шеңберге жинау. Дидактикалық ойын: Оралмалы жіп. Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы алған білімдерін домалақ жіпті</p>	<p>1-топ: Кірпіге қызыл алма жапсыру 2-топ: Кірпіге сары алма мүсіндеу 3-топ: Қиылған суреттерден кірпіге жасыл алма құрастырып жинау. Кірпімен қоштасу. Сергіту сәті Шарты: көкөніс атын естісе отырады, жеміс атын естісе қолдарын жоғары көтереді. Математика Аңдарға кездесу. Аудио дыбыс. Табиғаттың дауысы Түлкіге кездесу. Құрметті балалар біздің аңдарға Арыстан тапсырма беріпті соған көмек керек. Балалар көмектесеміз бе? Орманда үлкен жарыс болып, аң патшасы арыстан аңдарға бұйрық берді. 1-тапсырма: Дидактикалық ойын: «Оң, сол» Алма ағашының оң жағына кірпі, сол жағына түлкі тұрсын депті. Оң жақ және сол жақты білмей тұрмыз. 2-тапсырма: Дидактикалық ойын: «Алма жинау» Арыстан алма ағашында тұрған алманы жинап әкелуге, керік пен қоянды жұмсады. Қайсысы алманы</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Күз ерекшелігі» Шарты: суреттен күз ерекшеліктерін табу. Қоян қуанып рақмет айту. Балалар қасқар бізге қоянға сыйлық жасап беруді өтініпті. Қандай сыйлық жасаймыз? Қоян нені жақсы көреді? Дидактикалық ойын: «Қоянға сыйлық» Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Қиылған үлкен-кіші сәбіздерді ретімен жапсыру. 2-топ: Үлкен-кіші сәбіздерді бояу. 3-топ: Үлкен-кіші сәбіз мүсіндеу. 4-топ: Қоянға достарын құрастыру. Шапалақ әдәсі. Қоянның қуануы. Қоянмен бірге жаттығу жасаймыз ба? 1. Қолды жоғары көтеру. 2. Оңға иілу. Б.қ. келу. 4. солға иілу. Б.қ. келу. Б.қ.: негізгі тұрыс, қол төменде. 1. Қолды алға созып отыру. 2. Тұру. 3. Б.қ. келу. 3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар: 1. Алға қос аяқпен секіру. 2. Артқа қос аяқпен секіру. Қоянмен қоштасу.</p>	<p>«Қарағайлы орманда» 1. Б.қ. - аяқты бір-бірінен алшақ қою, жіп төмен. Өрілген жіпті алға, жоғары, алға, төмен көтеру, бастапқы күйге оралу 2. Б.қ. - аяқ алшақ, жіп төмен. Өрілген жіпті алға қарай көтеру, отыру, қолды түзу ұстау, тұру, бастапқы күйге оралу. 3. Б.қ. - тізе бүгіп, жіп төмен. Оңға (солға) бұрылу, жіпті бүйірге, қолды түзу алу; бастапқы қалыпқа оралу. 4. Б.қ. - отыру, аяқтар алшақ, тіздеде. Өрілген жіпті жоғары көтеру, алға еңкею және еденге жіпті тигізу. Жіпті жоғары, бастапқы күйге оралу. 5. Б.қ. - аяғы сәл алшақ, қолдар ерікті, еденде жіп.. Екі аяғымен секіру. Тыныс алу жаттығулары: 1 – 2, 3 – 4 есебінде танаудың әр тесігінен кезек - кезек демді ішке тартады; 1 – 10 есебінде дем алуды бөгең, сыртқа шығарады. Қозғалыстардың негізгі түрлері... 1. Тепе-теңдік - гимнастикалық</p>
--	--	--	--	---

<p>құрсау бастың артында түзу қолмен. Тіздегі иілген аяқтарды көтеру, тізе құрсауының жиегіне тигізу; аяқты түзету, бастапқы күйге оралу.</p> <p>6. Б.қ - аяқ сәл алшақ тұрады, қолдар дененің бойымен еркін, құрсау еденде. Құрсау бойымен екі аяқпен секіру (қолдың толқынын пайдаланып, әр бағытта 3 рет жүрумен кезектесіп).</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: араның дыбысын салу (3-3-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері.</p> <p>1. Тепе-теңдік: еденде жатқан тақтаймен жүру, текшелермен (3-4 текше немесе 3 дәрі доп) басып, белдікте қолдар (немесе еркін теңгеру).</p> <p>2. Саптың (доганың) астына алақан мен тізеге сүйеніп көтерілу. Догалар бір-бірінен 1 м қашықтықта орналасқан</p> <p>3 бөлім.</p> <p>«Аю орманда» ашық ойын. Залдың (учаскенің) бір жағына сызық салынған - бұл орманның шеті. Сызықтың артында, 2-3 адым қашықтықта аюға арналған орын көрсетілген.</p>	<p>жинау арқылы тиянақтау.</p> <p>Музыка</p> <p>Тақырыбы: Менің жанұям</p> <p>Балалар мен бәріңнің әжселеріңмін қазір ән айтып беремін, сендер ол әннің кім туралы екенін айтасыңдар.</p> <p>Музыка тыңдау:</p> <p>«Бауырсақ» (музыкасын жазған Ә, Бейсеуов, сөзін жазған Н. Арынова)</p> <p>-Сендердің ауылда әжселерің барма, келіп тұрама?</p> <p>-Әжселеріңді жақсы көресіңдер ме?</p> <p>Дауыс жаттығулары:</p> <p>«Әлди-әлди», «Көңілді алақандар мен балақандар» жаттығулары.</p> <p>Дауыссыз дыбыстарды анық айтуға үйрету.</p> <p>Әже балаларға жаңа ән ала келген екен.</p> <p>Жаңа ән: «Топ- топ балақан» (музыкасын жазған Н.Арынбаева, сөзін жазған А.Асылбек)</p> <p>әні орындалады.</p> <p>-Ән кімдер туралы айтылған. Әже әнді өзі орындап береді.</p> <p>Мәтінін қайталап, әуенге қосылып үйретеді.</p> <p>«Топ-топ, балақан, шапалақта алақан» деген жерінде орындарынан тұрып, алдымен аяқтарын топылдаты, содан соң алақандарын шапалақтайды.</p>	<p>тез жинайды, неліктен? Алма қайда өсіп тұр?</p> <p>Сөйлемді дамыту.</p> <p>Балалардың білімін нығайту. Тақпақ оқу.</p> <p>Қарашы күз келді, күз келді Жапырақ жсауыпты іздерді. Құс біткен керуен тізеді, Қара бұлт қабағын түйеді</p> <p>Сұрақ жауап.</p> <p>-Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?</p> <p>-Күзде жапырақтардың түсі қандай болады?</p> <p>-Құстар қай жаққа ұшып кетеді?</p>			<p>орындықта жүру. Белдіктегі қолдар, орындықтың ортасында, отырыңыз, қолдарды екі жаққа қою, тұру, орындықтың соңына дейін жүру және секірмей түсу.</p> <p>2. Екі аяқпен секіру, алға қарай затқа қарай (куб, штыр), 3 м қашықтықта (қайталау).</p> <p>Мұғалім екі гимнастикалық орындықты бір-біріне параллель қояды, орындықтар алдында балаларды екі қатарға орналастырады және балаларды (әр қатардан бір бала) жаттығуды көрсетуге шақырады.</p> <p>Спортзалға арналған орындықтар алынып тасталды. Залдың бір жағында бастапқы сызық инурмен белгіленіп, одан екі текше 3-4 м қашықтықта орналастырылған. Балалар екі бағанға тұрып, мұғалімнің бұйрығымен екі аяғымен текшеге секіруді орындайды, содан кейін оны айналып өтіп, өз бағанына қайта оралады. Секіру тапсырмасын қайталамас бұрын, бұл қысқа демалыс.</p> <p>3 бөлім.</p>
--	--	---	--	--	---

	<p>Залдың қарама-қарсы шетінде балалардың «үйі» деген жолмен белгіленген. Мұғалім аю ретінде ойнайтын ойыншылардың бірін тағайындайды (санау рифмімен таңдауға болады), қалған ойыншылар балалар, олар үйде.</p> <p>Мұғалім: «Қыдыру» дейді. Балалар орманның шетіне шығады, саңырауқұлақ тереді - олар тиісті қимылдарға еліктеп: «Ормандағы аю Мен саңырауқұлақтар, жидектер, Ал аю отыр Бізге қарсылайды ». Аю ырылдап көтеріледі, балалар қашады. Аю оларды ұстап алуға тырысады (тұрту). Ол ұсталған баланы үйіне апарады. Ойын қайта жалғасады. Аю 2-3 баланы ұстап алғаннан кейін басқа аю тағайындалады немесе таңдалады. Ойын қайталанады.</p> <p>Төмен қозғалғыштық ойыны «Сіз қайда қағып алдыңыз?» 28-бетті қараңыз</p> <p>-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:</p> <p>-Қандай жаттығулар жасадық?</p> <p>-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.</p>	<p>Соңғы шумағын айтқанда қолдарын жоғары көтере шапалақтайды.</p> <p>«Жұлдыз болып жанамыз» деген жерде екі қолды аспанға көтереді.</p> <p>Әуенді-ырғақты қимыл: «Көбелек биі» (биді қойған Д.Әбіров).</p> <p>Жеңіл музыка әуеніне ілесіп мәнерлі қимылдар жасау.</p> <p>Әже балалармен қоштасады.</p> <p>Әже балаларды мақтайды, марапаттайды.</p>			<p>Ашық аспан астындағы «Мысық пен тышқан» ойыны. Залдың бір жағында тақтайшалар еденнен 50 см биіктікте созылған шнурмен орындықтарға немесе стендтерге орналастырылған - бұл тышқандар үйі. Тышқандар үйінен біраз қашықтықта мысықты орындыққа жатқызады (мысық шляпасындағы бала).</p> <p>Мұғалім: Мысық тышқандарды күзетеді Ұйықтап жатқандай кейіп танытты Балалар итарқа (немесе шнурлар) астына кіріп, орындарынан тұрып жүгіреді.</p> <p>Мұғалім: Тыныштықтар, шу шығармаңдар Мысықты оятуға болмайды.</p> <p>Балалар - «тышқандар» оңай, шу шығармауға тырысып, залды айнала жүгіреді. 20-25 секундтан кейін мұғалім: «Мысық ояу!» Жүргізуші - «мысық», айқайлайды: «Мяу!» Бағандарда бір-бірден саусақтардың үстімен жүріп, тышқандар</p>
--	---	---	--	--	--

					сияқты «мысықтың» артынан жүру. -Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды: -Қандай жаттығулар жасадық? -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека № 12 Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.	Картотека №15 Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.	Картотека №17 «Күз көрінісін бақылау»	Картотека №18 Күзгі жапырақтарды бақылау.	Картотека №20 Жәндіктерді бақылау.
Серуен картотекасынан					
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	№9 1. Ояту Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	№101. Ояну Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.	№10 1. Ояну Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.	№11 1. Ояну Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық	Жаттығу кешені №13. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар
Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан					
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды	Қызығушылықтарын ояту. Ғажайып сәт. АҚТ технологиясынан Алтын	Шынықсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спортты серік етебіл,	Денешынықтыру 2 бөлім. Шағын құрсаумен жалпы	Дидактикалық ойын «Суретші қай жерде қателесті?»	Кітап бұрышы Ертегілер елінде. Көркем әдебиет.

<p>ойындар, үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>күз. <i>Сәлеметсіңдер ме, балалар? Мен сіздерден көмек сұрап келдім. Балалар Алтын күз көңілсіз болып тұр неге екен?</i> Алтын күз: Балалар менің жемістерім бәрі пісіп жиналды, ал жүзімді жинау маған қиын болып тұр. <i>Көмектесіңдер ме? Әрине көмектесеміз</i> Балаларды топқа бөлу. 1-топ. қара жүзім 2- топ. жасыл жүзім. Балаларға жүзімнің жапырақтарымен салынған суреті таратылады. Ой дамыту. АҚТ технологиясы. Жүзім туралы слайд қарау. Жүзім түсінік беру. Үлгі арқылы жүзімнің жасалу жолдарын түсіндіреді. 1-топ: Жасыл жүзім. Ермексаздан алақан арасына домалату арқылы жасыл түсті жүзім мүсіндеу. 1-топ: Қара жүзім. Қиылған суреттерден жүзім бағын құрастыру. Жасаған жұмыстарын себетке салып Алтын күзге сыйға беру. Аудио дыбыс. Алтын күз рақмет балалар, мен өте көңілді болдым, қандай тамаша!</p>	<p>Жақсы азамат боласың. Жалпы даму жаттығулары: (Доптармен). 1. Қол мен иық бұлшықеттеріне арналған жаттығулар. Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, доп кеудеде. Допты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. Б. қ. 2. Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар: Б. қ.: аяқ иық көлеміндей алашақ, қол төменде. Допты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. келу 3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар: Б. қ.: Аяқ арасы иық көлеміндей алашақ, доп кеуде тұсында. Допты алға созу. Еңкею, допты тізеге тигізу. Б. қ. келу. 4. Қос аяқпен секіру. Б. қ. келу Тыныс алу жаттығулары: «Алақандағы допты үрлеу». 4. Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы 1. Арқанның астымен нысанға дейін төрттағандап еңбектеу. 2. Еңіс тақтай үстімен жүру.</p>	<p>дамыту жаттығулары. 1. Б.қ. - аяқ иық енінде, тіреуіш төмен. Шеңберді алға, жоғары, төмен алға, төмен көтеру, бастапқы күйге оралу. 2. Б.қ - тізерлеп, құрсаумен екі қолмен кеудеге. Оңға (солға) бұрылу, құрсаумен бүйірге, қолды түз ұстау; түзету, бастапқы қалыпқа оралу 3. Б.қ - отыру, аяқты алашақ ұстау, құрсауда екі қолмен кеудеде тұру. Сақинаны жоғары көтеру, алға еңкею және саусақтардың арасындағы еденге тигізу, құрсауды жоғары көтеру; бастапқы қалыпқа оралу 4. Б.қ. - отыру, аяқтар тізеге бүгіліп, құрсаумен, қолдар артта тіреу. Аяқты екі жаққа жаю, бастапқы күйге оралу 5. Б.қ - арқамен жатып, құрсау бастың артында түзу қолмен. Тіздегі иілген аяқтарды көтеру, тізе құрсауының жиегіне тигізу; аяқты түзету, бастапқы күйге оралу. 6. Б.қ - аяқ сәл алашақ тұрады, қолдар дененің бойымен еркін, құрсау еденде. Құрсау бойымен екі аяқпен секіру (қолдың толқынын пайдаланып, әр бағытта 3 рет жүрумен кезектесіп). Тыныс алу жаттығулары:</p>	<p>Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету. Дид ойын: «Көкөністер мен жемістер» Мақсаты: жемістер мен көкөністерді сипаттап айтуды, олардың пайдасы туралы біледі. Құрал-жабдықтары: Жемістер мен көкөністердің суреттері Ойынның барысы: Көкөністер мен жемістер суреттерін салатын қалташалар тақтаға ілінеді. Үстер үстінде суреттер аралас жатыр. Шақырылған бала өзіне ұнаған жеміс немесе көкөністі танып алады да қалтаға салады. Қайда өсетіні, түсі, пішіні, дәмі туралы сипаттап айтады.</p>	<p>«Жеті лақ» ертегін суреттер арқылы қарау, ертегі кейіпкерлерін атау. Ертегі желісін түсіндіру.. Бет перде кейіп ертегіні сомдау. Шығармашылық бұрыш. Балаларды топқа бөлу. Дид ойын: «Ертегі кейіпкерлері» 1-Топ: Ешкі мен лақтарды бояу. 2-топ: Қасқырды мүсіндеу. Миға шабуыл. Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру. Бзақор бұғып жатыр, Сақалы шығып жатыр. (жуа) Жерде жатып желіндейді, Күз түскенше желінбейді. (қауын) Көк лағым көгенде жатып семіреді. (Қарбыз) Жасыл ала дөңгелек, Бақшада жатыр дөңгелеп. (қарбыз) Ой дамыту Көкөністер туралы түсінік беру. - Көкөністерге нелер жатады? - Біз қазір ненің натюрмортын көріп тұрмыз?</p>
---	---	--	--	--	---

		<p>араның дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері.</p> <p>1. Тепе-теңдік: еденде жатқан тақтаймен жүру, текшелермен (3-4 текше немесе 3 дәрі доп) басып, белдікте қолдар (немесе еркін теңгеру).</p> <p>2. Саптың (доғаның) астына алақан мен тізеге сүйеніп көтерілу. Доғалар бір-бірінен 1 м қашықтықта орналасқан 3 бөлім.</p> <p>«Аю орманда» ашық ойын. Залдың (учаскенің) бір жағына сызық салынған - бұл орманның шеті. Сызықтың артында, 2-3 адым қашықтықта аюға арналған орын көрсетілген. Залдың қарама-қарсы шетінде балалардың «үйі» деген жолмен белгіленген. Мұғалім аю ретінде ойнайтын ойыншылардың бірін тағайындайды (санау рифмімен таңдауға болады), қалған ойыншылар балалар, олар үйде. Мұғалім: «Қыдыру» дейді. Балалар орманның шетіне шығады, саңырауқұлақ тереді - олар тиісті қимылдарға еліктен: «Ормандағы аю</p>	<p>-Осы көкөністер бізге не береді? Түсі, пішіні, қайда өсетіні т.б. Сұрақ – жауап. Дидактикалық ойын: «Көкөністер мен жемістер» Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Берілген өкөністерді бояу. 2- топ: Берілген жемістерді мүсіндеу.</p>
--	--	--	---

			<p>Мен саңырауқұлақтар, жидектер, Ал аю отыр Бізге қарсылайды ». Аю ырылдап көтеріледі, балалар қашады. Аю оларды ұстап алуға тырысады (түрту). Ол ұсталған баланы үйіне апарады. Ойын қайта жалғасады. Аю 2-3 баланы ұстап алғаннан кейін басқа аю тағайындалады немесе таңдалады. Ойын қайталанады. Төмен қозғалғыштық ойыны «Сіз қайда қағып алдыңыз?» 28-бетті қараңыз -Ұйымдастырылған оқу іс- әрекетінің нәтижесін талдайды: -Қандай жаттығулар жасадық? -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.</p>		
Балалармен Жеке жұмыс	<p>Дидактикалық ойын: «Өзім және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты: Балалар құстар туралы білім түсініп, құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?» Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Суретші қай жерде қателесті?» Мақсаты: Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.</p>	<p>Дидактикалық ойын «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты: Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.</p>
Серуенге дайындық	<p>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</p>				
Серуен	Картотека № 12 Ағаштардан желмен	Картотека №15 Балабақша маңындағы	Картотека №17 «Күз көрінісін бақылау»	Картотека №18 Күзгі жапырақтарды	Картотека №20 Жәндіктерді бақылау.

	<i>ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.</i>	<i>сарғайған шөптерді бақылау.</i>		<i>бақылау.</i>	
<i>Таңғы серуенді бекіту.</i>					
<i>Балалардың үйге қайтуы</i>	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.</i>	<i>Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.</i>	<i>Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.</i>	<i>Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.</i>	<i>Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.</i>

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 09.10 – 13.10.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	<i>Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.</i>				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	<i>«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру</i>				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	Картотека №10 <i>Дидактикалық ойын: «Танып ал да, атын ата» Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атап, өз ойын айта алады.</i>	Картотека № 12 <i>Дидактикалық ойын: «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты:, түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.</i>	Картотека № 16 <i>Дидактикалық ойын: «Үйжануарлары» Ойынмақсаты: Үйжануарларынолардыңдене мүшелерін атау, суреттен өз төлдерін тауып қоя біледі.</i>	Картотека № 17 <i>Дидактикалық ойын: «Менің сүйікті ертегім» Мақсаты: ертегі кейіпкерлері атап, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата алады.</i>	Картотека № 18 <i>Дидактикалық ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты: Суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді.</i>
коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан					
Таңертенгі жаттығу	<i>Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау</i>				
Таңғы ас	<i>Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.</i>				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<i>Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз.</i>	<i>Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық</i>	<i>Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын.</i>	<i>Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!</i>	<i>Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!</i>

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Сөйлемді дамыту. «Сурет көрмесі» әдісі Дидактикалық : «Таныс тағамды таңда» Шарты: Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды. Ортақ сұрақ : Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар? Топқа бөлу. «Мозайка» әдісі Нұсқау: Әр топқа сурет беріледі, балалар мозайка құрастыру арқылы топтарға бөлінеді 1-топ: «жемістер» 2-топ: «көкөністер» 3-топ: «шырындар» 4-топ: «тағамдар» Зерттеуді жоспарлау: Ой қозғау: қоршаған орта. 1.Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай? 2.Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек? Балалардың өз ойы, сыни ойлау. Тосын сәт: Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен. Дәрігер: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Дәрігер: балалар қазір күз мезгілі, тұмау жүріп жатқан кез, өздеріңді қалай сезінесіңдер? Дәрігер: Балалар сендердің</p>	<p>Сәлеметсіңдер ме, балалар! (Сәлеметсіз бе!) Бір-біріңізге тағы қалай сәлемдесуге болатынын ойлаңыз ба? Балалар қасында тұрған адамға қолдарын беріп, амандасады. (Қайырлы таң, қайырлы күн, сәлем, қайырлы кеш т.б.) -Міне, бізде достық шеңбер құрылды. Енді бір-бірлеріңізге күлкі сыйлаңыздар! Өйткені, «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың» деп бекер айтпаған. Сәлемдескен кезде бір-біріне денсаулық тілейді. Ой дамыту. Денсаулық үшін тағы не қажет? - Спортпен шұғылданыңыз, сабырлы болыңыз, таза ауада көбірек уақыт өткізіңіз, витаминдер мен дұрыс тамақтаныңыз. - Дұрыс тамақтану – ағзаға пайдалы өнімдер. Азық-түлік слайдтары. Шарты: Дидактикалық «Қызыл, сары, жасыл» Мен сендерге тағам слайдтарын көрсетемін, ал сендер дұрыс түсті карточкаларды көтересіңдер. (Жасыл - жақсы, сары - жеуге болады, бірақ өте пайдалы емес, қызыл - тамақтан бас тартқан дұрыс). Әрбір өнімде сіз пайдалы</p>	<p>Таңғажайып сәт: (Микроб қонаққа келеді) Микроб: Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб деген патшаларың боламын. Сендер мені күттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді жумай жейтін балалардың қасында жүргенді ұнатамын. Тәрбиеші: Біз сізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап жуып, тазалап жейміз ғо иә? Балалар: Иә, апай! Микроб: Сіздер менімен қалай күресу керек екенін біледі екенсіздер. Менімен дос болмасаңыздар, мен сіздерді сиқырлап тастаймын. Балалар: Біз сіздің сиқырыңызға сиқырланбаймыз. Сізбен қалай күресу керек екенін білеміз. Жеміс-жидек пен көкөністерді жуып-тазалап көп жейміз. Біздің денсаулығымыз күшті. Дидактикалық ойын: «Дәрумендерді ажырат» Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырата білуге үйрету, дәрумендердің адам ағзасына қандай пайдасы бар екендігін айту. Түсінік беру. Шарты: Балалар берілген жемістер мен көкөністерді</p>	<p>Суреттер әлемі. Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау. Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім. Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі. Дидактикалық ойын: «Жемістерді жина» Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік. Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз. – Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз. Тәрбиеші: -Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон). - Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады. - Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек. - Бірдей пішіндегі жемістерді тауып, берілген жерге</p>	<p>Көңілді шеңбер Қайырлы таң күлімдеген жүздер! Қайырлы таң күн мен құстар! Барлығы мейірімді, сенімді болсын. Қайырлы таң кешке дейін созылсын! Балалар, бір-бірімізге күлейік, Ой қозғау. Тәрбиеші: «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың». Неліктен олар бұлай айтады деп ойлайсыз? (балалардың жасаулары) Бақытты және сау болу үшін не қажет? (балалардың жасаулары). дұрыс тамақтану қажет. Ол нені білдіреді? (балалардың жасаулары). (Бұл адамға пайдалы тағам). Дидактикалық ойын: «Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап» Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жасайып беремін, ал сендер карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек. Тәрбиеші: Енді жемістерді зертханамызда зерттеп</p>
---	---	--	--	--	--

<p>топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па?</p> <p>Дәрігер: Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек.</p> <p>Дәрігер: Сендер қандай сергіту жаттығуларын білесіңдер? Маған көрсетіңдерші?</p> <p>Сергіту сәті: Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды жазайық.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Ғажайып қалта».</p> <p>Ойынның шарты: қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек.</p> <p>Көркем әдебиет. «Дұрыс тамақтана біл» кітаптағы керекті мәліметтерді көрсету, балалар өз ойын айту.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім жылдам» ойыны</p> <p>Шарты: Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады</p> <p>Дид ойын: «Кішкентай</p>	<p>және зиянды нәрсені таба аласыз.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Түрлі-түсті себеттер» Балаларды екі командаға бөлу.</p> <p>Енді сіз аспаз екеніңізді елестетіңіз, кешкі ас дайындайсыз. Ол үшін дүкенге барып, себетті өнімдермен толтыру керек. Пайдалы тағамдарды жасыл себетке, ал зиянды өнімдерді қызылға салу керек.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Ғажайып сөмке» Біз жемістерді үлкен табаққа саламыз: алма, алмұрт, апельсин, мандарин, лимон, банан, киви, жүзім. - Оларды бір сөзбен қалай атауға болады? (Жеміс.) Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді және оларды қалай жіктеуге болады?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Олардың пішіні бойынша (дөңгелек, сопақ) айырмашылығы бар-жоғын қарау. 2. Көлемі бойынша (үлкен, кіші). 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл). <p>-Жемістер бұзылып кетпес үшін қайнатады, кептіреді, мұздатады.</p> <p>Жемістерден қандай тағамдар жасауға болады? Олардың атын бірге атайық.</p>	<p>А және С топтарына бөліп орналастыру керек.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, бізге хат келген сияқты. Қарап көрейікші. Бәріміз экранға назар аударайық. Балалар, бізге балабақшамыздың дәрігері не айтар екен, тыңдап көрейік.</p> <p>Ой, ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді.</p> <p>Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс. (Балабақшаның дәрігері көкөністер мен жемістерді қалай жеу керектігі туралы айтып береді)</p> <p>Сергіту сәті: Дәрумендер – тірегің, АВС деп аласың. Жетіспесе бірі оның, Ауырып сен қаласың.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, дәрумендер тек қана жемістер мен көкөністерде болмайды, сонымен қатар дәрігер апайларымыз арнайы дәріханаларда дәрумендер жасап шығарады. — Балалар, өзіміздің жеке дәріханамызға барып арнайы киімдерімізді киіп, дәрумендерді жасап берейік. (Сары ермексаздан дөңгелек тәрізді пішіннен түрлі дәрумендер жасайды).</p> <p>Ғалымдар бұрышы. Тәжірибе№1 Жемістер - оларды қалай</p>	<p>орналастырамыз.. Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар? Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі ұқсас?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ); 2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші); 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл); 4. Дәміне қарай. <p>Тәрбиеші: -Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік.</p> <p>Қорытынды: Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық.</p> <p>Сергіту сәті: «Бұл алма» Мынау алма! (тұру) Бұл (қолдар екі жаққа) Тәтті шырыңға толы (қолдар белбеуде) Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз) Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз) Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз) Алма алу қиын (жоғары</p>	<p>көрейік. Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма.</p> <p>Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар. Олардың атын атап көрейік. Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді, қандай негіздер бойынша топтастыруға болады?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)? 2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)? 3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)? 4. Иісі бойынша? 5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)? <p>Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік.</p> <p>Ой дамыту. Сұрақ –жауап. Апельсин қайда өседі? (ағашта) Дұрыс, сонда қалай айта аласыз: апельсин жеміс пе, әлде көкөніс пе? Балалардың жауаптары. Балалармен әңгіме:</p>
---	--	--	--	--

<p>ғалымдар» Көкөністер мен Жемістер «№ 1 тәжірибе» Мақсаты: жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету Құрал-жабдықтар: жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, баклажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға. Жүргізілу барысы: Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды. Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады, сипаттайды, оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру. Қорытынды. Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар. Ядрошық тері қабығымен</p>	<p>Дид ойын: «Тағамның атын ата» -Лимон шырыны - қандай шырын? (Лимон шырыны). Алмадан жасалған джем? (Алма тосабы) Алмұрт кеспесі? (Алмұрт тосабы). Өрік компоты? (Өрік компоты). Ал енді мен сендерге компотты «пісіруді» ұсынамын. Сергіту «Компот». -Компот пісіреміз. Сізге көптеген жемістер керек, мұнда! Алмаларды тураймыз Біз алмұртты кесеміз Лимон шырынын сығыңыз Су құйып және құмды салыңыз! Біз пісіреміз, компот пісіреміз, Адамдарға көмектесеміз. Карточкалар бойынша жұлпын жұмыс: Дид ойын: «Не артық?» - Балаларға жемістер бейнеленген карточкаларды ұсынамын, олардың арасында көкөністер, саңырауқұлақтар, жаңғақтар мен жидектер бар. Тапсырманы орындағаннан кейін балалар карточкалармен алмасады және оларды тексереді. Дидактикалық ойын: «Зерттеуші шеберлер» Зертханалық жұмыс</p>	<p>эсеуге болады? Мақсаты: Балаларға жеміс-жидек тағамдарын дайындаудың әртүрлі тәсілдерін көрсету. Құрал-жабдықтар: жемістер бейнеленген суреттер, «Бақшадағы егін жинау» сюжеттік суреті, кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандар. Жүргізілу барысы: Педагог балалармен бірге жемістер мен сюжетті суреті бар суреттерді қарастырады. Педагог балалардан жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрайды. Ол әрі қарай қарастыруды ұсынады шикі жемістерді алып, адамның оларды қалай жегенін және неліктен екенін сұрайды. Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Әркім бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, дәмінің айырмашылығын анықтауға үйренеді.</p>	<p>тартылды) Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім) Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз). Тәрбиеші: -Ал енді, балалар, мен сендерді жемістермен тәжірибе жасауға шақырамын. Әрқайсысың өз үстеліңізге келіңіздер. мандаринмен тәжірибе жасайық. мандариндер салынған үстелдерге барайық. -мандарин дер жүзе алады деп ойлайсыңдар ма? (балалардың жорамалдары). Тексерейік? №1 тәжірибе. Түстер құпиясы. Аскөк, пияз. - Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма? - Ол жолды қандай түспен қалдырды? Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз - Аскөк сурет салады ма? - Иә - плюс қойыңыз. Қандай түс? - Жасыл - шеңберді жасыл түске боя. Енді пиязды қолданып</p>	<p>Табигатта апельсиндер - жылтыр жапырақтары бар биік мәңгі жасыл ағаштарда өседі. Олардың сфералық тәжі бар, ақ хош иісті гүлдермен гүлдейді, олардан бәріңіз жақсы көретін жемістер пайда болады. Апельсиндер - сіз жақсы көретін керемет десерт, сонымен қатар олар иммунитетті күшейтетін тамаша құрал. Апельсинмен тәжірибе жасайық. Қортынды тәжірибе: Апельсин қабығының қасиеттері Ал апельсин қабығымен тәжірибе жасап көрейік. Балалар, қалай ойлайсыңдар, шарға қабық шырынын салсаңдар не болады? (Балалардың жауаптары) Сендермен бірге тексерейік. (Педагог балаларға қабықтың шырыны шарға түссе, жарылып кететінін көрсетеді). Балалар, бұл неліктен болды деп ойлайсыңдар? (Балалардың жауаптары). Апельсин қабығы шырынында ауа көпіршіктері ғана емес, сонымен қатар сұйықтық</p>
--	--	---	---	---

<p>қорғалған. № 2 Тәжірибе. «Жемістер мен көкөністерді бояйтын заттар» Мақсаты: барлық жемістердің шырыны бар, түсі бар екенін дәлелдеу. Құрал-жабдықтар: түрлі түсті 3-4 жеміс (киви, апельсин, қара өрік, шабдалы және т.б.); балалар санына сәйкес фильтрленген қағаз парақтары, пластикалық пышақтар және мөлдір шыныаяқтар; лупа, клеенка. Жүргізілу барысы: Адамдар жеміс шырындарын қайдан алады, олар қалай жасалады, түсі неліктен әртүрлі? Педагог жемісті үлкейткіш әйнек арқылы қарауды, содан кейін өз бетінше жеміс кесектерінің шырынын сығуды ұсынады. Шырындардың түсі салыстырылады - олардың барлығы әртүрлі. Содан кейін балалар шырынды сүзгіден өткен қағаз парақтарына тамызып, шырын кепкен кезде не болатынын күтеді. Қорытынды. Жеміс бөліктерін сығу нәтижесінде шырын сығылады; Сіз неғұрлым қатты сығыңыз, соғұрлым көп шырын аласыз. Шырын құрғаған кезде шырынның өзі сияқты түсті дақтар</p>	<p>ережесін қайталаймыз. Ақ халатты киіп, зертханаға барамыз. Зертханада жұмыс. Енді мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр. Менде, менде бәрі бар, Дәмім бірде қышқыл, бірде тәтті, Дәруменім пайдалы. Кім менің шырынымды ішеді? Сол ақылды болып өседі. (Апельсин). -Апельсин туралы не білесіңдер? (балалардың жауаптары) Апельсинмен тәжірибе жасайық. Апельсиндер салынған үстелдерге барайық. №1 тәжірибе. «Бату – батпау». -Ал, қалай ойлайсыңдар, апельсиндер жүзе алады ма (балалар жорамалдары). Ал тексеріп көрейік. Сіздің алдыңызда екі апельсин бар. Олардың біреуін суы бар ыдысқа салыңыз. Ол жүзетін болады. Ал сіз қатты тырыссаңыз да, оны суга батыра алмайсыз. Екінші апельсинді аршып, суга салыңыз. Енді не? Сіз өз көзіңізге сенесіз бе? Апельсин батып кетті. Қалай солай? Екі бірдей апельсин, бірақ біреуі суга батып, екіншісі қалқып кетті ме? нені болжауға болады.</p>	<p>Қорытынды. адам қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің денемізге пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы, оларда барлық витаминдер бар. Іс-әрекетті бағалау кезеңі: — Балалар, дәрумендер дегеніміз не екен? — Қай тапсырма сіздерге қатты ұнады? Тәрбиеші: Балалар сендер ұйа жақсы қатынасқандарыңыз үшін сендерге дәрігеріміз өзінің дәрумендерін сыйлыққа беріп жіберіпті.</p>	<p>көрейік. -Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма? - Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды .... Пияз сурет салады ма? - Иә - Плюс қойыңыз. Қандай түс? Жасыл - Шеңберді жасыл түске боя. - Жарайсың! Нағыз ғалым! №2 тәжірибе. Көкөністер қызылша, сәбіз - Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз .... Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... - Сәбіз салады ма? - Иә -Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз? - Плюс Шеңбер қандай түсті болады? - Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың! - Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз ....</p>	<p>көрейік. -Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма? - Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды .... Пияз сурет салады ма? - Иә - Плюс қойыңыз. Қандай түс? Жасыл - Шеңберді жасыл түске боя. - Жарайсың! Нағыз ғалым! №2 тәжірибе. Көкөністер қызылша, сәбіз - Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз .... Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... - Сәбіз салады ма? - Иә -Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз? - Плюс Шеңбер қандай түсті болады? - Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың! - Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз ....</p>	<p>- қышқыл бар, ол шарды тоттандырады. Тәжірибе №2 КӨКӨНІСТЕРДІҢ ҚҰРАМЫНДА СУ бар ма? Тәжірибе жүргізбес бұрын, бір болжам жасайық: көкөністерде су бар ма, жоқ па? Сынақ үшін біз әртүрлі көкөністерді алдық: картоп, сәбіз, қызанақ, қияр. Олар екі бөлікке кесіп, кесіндіні қолының бойымен жүргізді. Сіз не сезіндіңіз? Көкөністерде су бар ма? Қай көкөністе су көп? Бірақ кейбір зерттеушілер әлі де күмәнмен қарады. Содан кейін біз майда үккіштен өткізіп, оған сәбіз мен картопты үккіштен өткізіп, дәке арқылы шырынын сығып алдық. Біз қай көкөністе сұйықтық көп екенін салыстырдық - сәбізде немесе картопта. Балалар шырыннан дәм татқысы келетіндерін білдірді. Денешынықтыру 2 бөлім. Өрілген жіппен жалпы дамыту жаттығулары(немесе қысқа сыммен). «Қарағайлы орманда» 1. Б.қ - аяқты бір-бірінен алшақ қою, жіп</p>
---	---	---	--	--	---

<p>қалады. Сол сияқты тәжірибе көкөністермен де жүргізіледі. №3 Тәжірибе: Күннің өсімдіктің (пияздың) өсуіне әсері» Мақсат. Өсімдіктер өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ. Жүргізілу барысы: 1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкеге салады Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз. 2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық? Күнге қойыңыз, пияз бірнеше күнде жасылға айналады. 3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн тұрған жаққа қарай созылады. Неліктен? Қорытынды. Жасыл күйде боялу үшін өсімдіктердің өсуі үшін күн сәулесі қажет, Өсімдіктер күннен жасыл түс беретін хлорофиллді жинайды және тағам ретінде қызмет етеді. Лексикалық тақырып: «Көкөністер. Жемістер» №5 тәжірибе «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде»</p>	<p>(Балалардың жауаптары). Қабықтың шынымен апельсиннің суға батып кетуіне жол бермейтінін қалай тексеруге болады. (балалардың жауаптары). №2 тәжірибе. Апельсин қабығы батады ма. Қабықты суға салайық. "Апельсин қабығында ауа көпіршіктері көп. Олар апельсинді су бетіне итереді. Қабығы болмаса, апельсин батып кетеді, себебі оны ығыстыратын судан ауыр". Апельсин қабығын үлкейткіш әйнек арқылы қарау. Қорытынды: сондықтан ауа судан жеңіл деп айтуға болады. Және біз оны дәлелдедік. №3 тәжірибе «Жүзімге не болады?» Бір стақан таза газдалған су немесе лимонад алыңыз да, оған жүзімсалыңыз. Ол судан сәл ауыр және түбіне батып кетеді. Бірақ кішкентай шарларға ұқсас газ көпіршіктері бірден оған жабыса бастайды. олардың көп болатыны сонша, жүзім пайда болады. Бірақ бетінде көпіршіктер жарылып, газ сыртқа шығады. Ауыр жүзім қайтадан түбіне батады. Мұнда ол қайтадан газ көпіршіктерімен жабылып, қайтадан көтеріледі. Бұл су «дем шығарғанша» бірнеше</p>			<p>ұстасып шеңбер бойымен жүреді) Қарақат отырғыздық (шұңқыр қазып, оған бұта отырғызуды бейнелеу) Алма ағаштарын әкпен әктедік. (оң қолды жоғары және төмен жылжытыңыз) Біз қоршауды жөндедік. (балға соққыларына еліктейді) Біз әңгіме бастадық (шеңберге қарама-қарсы тұрады, ортаға бір бала шығады, диалог жүргізеді) Сіз біздің бағбанға айтасыз Бізге сыйлық ретінде не бересіз? Мен сыйлық ретінде күлгін алхоры беремін,..... (жемістің әрбір атауына бас бармақтан бастап екі қолға бір саусақ бүгіледі). Біз қызықты, қызықты эксперименттерімізді жалғастырамыз. №3 Тәжірибе. Жидектер қарақат, таңқурай - Үстелде сөмкелер бар, оны ашып, жидекті алып, салфеткаға пакетке салып, алақанмен жидекті басыңыз. Қаптаманы аударып, майлықтың түсіне қараймыз. Нәтижені сызамыз. - Қолымызды сүртеміз, сыртқа шығып шеңберге тұрамыз.</p>	<p>төмен . Өрілген жіпті алға, жоғары, алға, төмен көтеру, бастапқы күйге оралу 2. Б.қ – аяқ алшақ , жіп төмен. Өрілген жіпті алға қарай көтеру, отыру, қолды түзу ұстау, тұру, бастапқы күйге оралу. 3. Б.қ - тізе бүгіп, жіп төмен. Оңға (солға) бұрылу, жіпті бүйірге, қолды түзу алу; бастапқы қалыпқа оралу. 4. Б.қ - отыру, аяқтар алшақ, тізде . Өрілген жіпті жоғары көтеру, алға еңкею және еденге жіпті тигізу. Жіпті жоғары, бастапқы күйге оралу. 5. Б.қ - аяғы сәл алшақ, қолдар ерікті, еденде жіп.. Екі аяғымен секіру. Қозғалыстың негізгі түрлері. 1.Тепе-теңдік-гимнастикалық орындау басына, құм салынған қапшық қойып жүру. 2. Обручка екі аяқпен секіру, одан секіру, содан кейін бағанның соңына өту. Тыныс алу жаттығулары: «Ботқа пісты» мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.</p>
---	---	--	--	--	---

<p>Мақсаты: Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету.</p> <p>Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремi, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна.</p> <p>Мазмұны. Мұғалім мен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын мұғалім балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді.</p> <p>Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.</p> <p>Денешынықтыру 2 бөлім. Өрілген жіппен жалпы дамыту жаттығулары(немесе қысқа сыммен). «Қарағайлы</p>	<p>рет жалғасады. Тәжірибе №4 «Сиқырлы лимон».</p> <p>Біз үлкен шыныаяққа жылы шай дайындаймыз, Екі стаканға құйамыз. Стакандардың біріне лимон шырынын сығыңыз. Қасықпен араластырыңыз. Шай түсінің қалай өзгергенін бйқауға болады.. Балалар, біз сендермен тәжірибе жасадық: апельсин суға батады, батпайды, жүзім жүзеді, лимон шырыны түсін өзгертеді. Ең бастысы, жемістер біздің денемізге көмектеседі: олар пайдалы қоректік заттармен қамтамасыз етеді, соның арқасында дене күшті және сау болады.</p> <p>Дені сау дене микробтар мен аурудан қорықпайды.</p> <p>Музыка Тақырыбы: «Күзгі еңбек» Балаларға интерактивтітақта, ширма арқылы би түрлерін көрсетеді: вальс,полька, марш, қазақ биін.</p> <p>Опера және балет театрының бейне таспасынан үзінділерді тыңдайды, көреді. Жанр түрлерін қайталап айтқызу, үйрету. Балаларға музыканың</p>		<p>- Балалар, айтыңдаршы, біз бұл тәжірибелерден не білдік?</p> <p>Балалардың жауаптары.</p> <p>-Дұрыс, балалар, біз тек бояумен, қарындашпен ғана емес, табиғи бояулармен – көкөністердің, өсімдіктердің, жидектердің шырынымен де сурет салуға болатынын білдік.</p> <p>- Кішкене тосын сый жасайық! Маған келіңіз, үстелде әртүрлі көкөністер мен жемістердің бланкілері бар, бір-бірден алып, оларды белгілі бір түсті шырынмен безендіріңіз. Біз оларды бір үлкен табаққа жапсырамыз, әдемі натюрморт аламыз. - Жарайсың!</p> <p>- Балалар сендерге зертхана ұнады ма?</p> <p>- Қандай қызықты және жаңа нәрселерді білдіңіз? Сізге қандай түстер көбірек ұнайды?</p> <p>- Балалар, бұл түстерді табиғи деп атауға бола ма? Неліктен?</p> <p>Мұнда біз табиғи түстердің құпиясын аштық.</p>	<p>Бастапқы қалыпқа келу. 3 бөлім.</p> <p>"Мысық пен тышқан"мобильді ойыны. Залдың бір жағында орындықтарға рельстер қойылады немесе еден деңгейінен 50 см биіктікте созылған сыммен тіректер қойылады - бұл тышқандардың үйі. Орындықтағы тышқандар үйінен біршама қашықтықта мысық (мысықтың қақпағындағы бала) орналасқан.</p> <p>Тәрбиеші айтады: Мысық тышқандарды күзетеді, Притворился, меніңше, ұйықтайды</p> <p>Балалар рельстердің (немесе сымдардың) астына түсіп, тұрып, шашырап жүгіреді.</p> <p>Тәрбиеші үкім шығарады: Тыныш, тышқандар, шу шығармау</p> <p>Және мысықты оятпандар.</p> <p>Балалар - "тышқандар" оңай, шу шығармауға тырысады, бүкіл залда жүгіреді. 20-25 секундтан кейін мұғалім: "Мысық</p>
---	--	--	--	--

	<p>орманда»</p> <p>1. Б.қ - аяқты бір-бірінен алашақ қою, жіп төмен . Өрілген жіпті алға, жоғары, алға, төмен көтеру, бастапқы күйге оралу</p> <p>2. Б.қ – аяқ алашақ , жіп төмен. Өрілген жіпті алға қарай көтеру, отыру, қолды түзу ұстау, тұру, бастапқы күйге оралу.</p> <p>3. Б.қ - тізе бүгіп, жіп төмен. Оңға (солға) бұрылу, жіпті бүйірге, қолды түзу алу; бастапқы қалыпқа оралу.</p> <p>4. Б.қ - отыру, аяқтар алашақ, тізеде . Өрілген жіпті жоғары көтеру, алға еңкею және еденге жіпті тигізу. Жіпті жоғары, бастапқы күйге оралу.</p> <p>5. Б.қ - аяғы сәл алашақ, қолдар ерікті, еденде жіп.. Екі аяғымен секіру.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: 1 – 2, 3 - 4 есебінде танаудың әр тесігінен кезек - кезек демді ішке тартады; 1 – 10 есебінде дем алуды бөгеп, сыртқа шығарады.</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері...</p> <p>1. Тепе-теңдік - гимнастикалық орындықта жүру. Белдіктегі қолдар, орындықтың ортасында, отырыңыз, қолдарды екі жаққа қою, тұру, орындықтың соңына дейін</p>	<p>әртүрлі бояулардан жасалатынын түсіндіреді. Жоғары және төмен дыбыстар – көтеріңкіжәне баяу қимылдарды сипаттайды.</p> <p>Музыка тыңдау: «Қамажай (өңдегенН.Меңдіғалиев). Балалардың қолына түрлі - түсті желпуіштер таратады. Өте баяу музыка – сарытүс. Баяудан бірте-бірте көтеріледі - ақшыл жасыл. Көтеріңкі - жасыл Балаларға күз мезгілінің түстерін, құбылысын түсіндіреді.</p> <p>Дауыс жаттығулары: фа, фа, ми, ре, до Жоғары дыбыс - қызыл. Оң қолымен музыка дыбыстарын төмен, орташа, көтеріңкі көрсетіп, тыңдайды</p> <p>«Күз» жаттығуын айтып, дауыс ырғағын дайындайды.</p> <p>Ән үйрену: «Бұл қай кезде болады? Күз» (Б.Ерзакович, Ш.Ахметов).</p> <p>Ән сөзін сезіне айтуға үйретеді.</p> <p>Би: «Кел, билейік» (Б.Байқадамов, М.Әлімбаев). Би қимылдарын көрсетіп, үйретеді (би үлгіде көрсетілген).</p> <p>Бүгінгі сабақ туралы</p>			<p>оянды! "Оянған-"мысық", бақырады: "Мяу!" және ол" тышқандардың " артынан жүгіреді, ал олар "құмыраларға" тығылады (олар рельстердің астына көтеріліп, мұздатылмаған бөлік арқылы құмыраларға түседі)..</p> <p>"Мысықтың" артында тышқан сияқты шұлықта бір-бірден жүру.</p> <p>-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:</p> <p>-Қандай жаттығулар жасадық?</p> <p>-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.</p>
--	---	--	--	--	--

	<p>жүру және секірмей түсу. 2. Екі аяқпен секіру, алға қарай затқа қарай (куб, штыр), 3 м қашықтықта (қайталау). Мұғалім екі гимнастикалық орындықты бір-біріне параллель қояды, орындықтар алдында балаларды екі қатарға орналастырады және балаларды (әр қатардан бір бала) жаттығуды көрсетуге шақырады. Спортзалға арналған орындықтар алынып тасталды. Залдың бір жағында бастапқы сызық шнурмен белгіленіп, одан екі текше 3-4 м қашықтықта орналастырылған. Балалар екі бағанға тұрып, мұғалімнің бұйрығымен екі аяғымен текшеге секіруді орындайды, содан кейін оны айналып өтіп, өз бағанына қайта оралады. Секіру тапсырмасын қайталамас бұрын, бұл қысқа демалыс. 3 бөлім. Ашық аспан астындағы «Мысық пен тышқан» ойыны.Залдың бір жағында тақтайшалар еденнен 50 см биіктікте созылған шнурмен орындықтарға немесе стендтерге орналастырылған - бұл тышқандар үйі. Тышқандар үйінен біраз қашықтықта</p>	<p>балалардың пікірлерін тыңдау. Сабақты балалардың көмегімен қорытындылау, бағалау.</p>			
--	---	---	--	--	--

	<p>мысықты орындыққа жатқызады (мысық шляпасындағы бала).</p> <p>Мұғалім: Мысық тышқандарды күзетеді</p> <p>Ұйықтап жатқандай кейіп танытты</p> <p>Балалар итарқа (немесе шнурлар) астына кіріп, орындарынан тұрып жүгіреді.</p> <p>Мұғалім: Тыныштықтар, шу шығармаңдар</p> <p>Мысықты оятуға болмайды.</p> <p>Балалар - «тышқандар» оңай, шу шығармауға тырысып, залды айнала жүгіреді. 20-25 секундтан кейін мұғалім: «Мысық ояу!»</p> <p>Жүргізуші - «мысық», айқайлайды: «Мяу!»</p> <p>Бағандарда бір-бірден саусақтардың үстімен жүріп, тышқандар сияқты «мысықтың» артынан жүру.</p> <p>-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды: -Қандай жаттығулар жасадық? -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.</p>				
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				

Серуен	Картотека №1 Күзгі жаңбырды бақылау.	Картотека №2 Күзгі жапырақтарды бақылау.	Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №4 Ауа-райының салқындауын бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.
Серуен картотекасынан					
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жезді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	№14. 1.Ояну Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.	№16 1.Ояну Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыңдар	№15. 1.Ояну Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	№13. 1.Ояну Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.	№ 12. 1. Ояну Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз
Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан					
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Эксперимент «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде» Мақсаты: Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету. Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремi, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна. Жүргізілу барысы: Педагог пен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады,	СУ АҒЫНЫ Мақсаты: Судың пішіні болмайтынын, төгілмейтінін, ағып жатқанын көрсету. Жұмыс барысы: су құйылған 2 стакан алыңыз, сонымен қатар қатты материалдан жасалған 2-3 затты (текше, сызғыш, ағаш қасық және т.б.) осы заттардың пішінін анықтайды. «Судың пішіні бар ма?» деген сұрақты қойыңыз. Балаларды бір ыдыстан екінші ыдысқа (кесе, табақша, құты, т.б.) су құйып, өз бетімен жауап	Денешынықтыру 2 бөлім. Өрілген жіппен жалпы дамыту жаттығулары (немесе қысқа сыммен). «Қарағайлы орманда» 1. Б.қ - аяқты бір-бірінен алшақ қою, жіп төмен . Өрілген жіпті алға, жоғары, алға, төмен көтеру, бастапқы күйге оралу 2. Б.қ – аяқ алшақ , жіп төмен. Өрілген жіпті алға қарай көтеру, отыру, қолды түзу ұстау, тұру, бастапқы күйге оралу. 3. Б.қ - тізе бүгіп, жіп	Өсімдіктер қалай тыныс алады? Мақсаты: өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау. Ресурстар: ыдыс мөлдір су, ұзын сабақты жапырақ, коктейль түтігі, ұлғайтқыш әйнек Эксперимент барысы: № 1 зерттеу. Біз ауа жапырақтары арқылы өсімдікке өтетіндігін анықтаймыз. Ауаны қалай анықтаймыз? үлкейткіш шыны арқылы	Балалар мен сіздерді ағаш туралы тағы тәжірибе жасауға шақырамын Тәжірибе № 2. Ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өртесеңіз, онда ол өртеніп бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін.

<p>ұқсастығын табады. Сосын педагог балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді. Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.</p> <p>Қорытынды. Қызылшаны пайдаланған кезде көкөніспен ысқылаған жері бірге қызарып кетеді. Қияр (алма) маскасынан кейін бет өзінің бастапқы түсіне (тазартылған) ие болады, тері жұмсақ және тегіс болады. Ересектер көкөністер мен жемістердің теріге пайдасы туралы біле отырып, оны косметика (кремдер, маскалар) өндіруде қолдану идеясына келді. Бұл өнімдерді қолданғаннан кейін тері болады жұмсақ және барқыт, қажетті түсті алады. Ересектер өз терісіне</p>	<p>табуға шақырыңыз. Су қайда және қалай төгілетінін есте сақтау</p> <p>Қорытынды: Судың пішіні жоқ, ол құйылған ыдыстың түрін алады, яғни пішінін оңай өзгерте алады.</p> <p>«Күздегі ағаштар» тәжірибе «Әртүрлі жапырақтар қалай түседі»</p> <p>Мақсаты: балаларға түскен жапырақтың ұшуының оның өлшемі мен пішініне тәуелділігін көрсету.</p> <p>Құрал-жабдықтар: әртүрлі пішіндегі нағыз үлкенді-кішілі жапырақтар, түрлі-түсті қағаздан қиылған түрлі ағаштардың жапырақтары, оларға таныс балалардың суреті салынған қораптар. ағаштар, «Жапырақтың ұшуы» тапсырмалары бар парақтар.</p> <p>Мазмұны. Педагог балаларға ағаштардың жапырақтарының түсуін әртүрлі тәсілдермен қалай көргендерін есте сақтауды ұсынады. Неліктен? -Қане, қандай жапырақтар түсетінін білу үшін тәжірибе жасайық жылдам, ал қайсысы баяу, ал қай жапырақ иіру ең әдемі. Қолыңызға бір жапырақ алып, тұрыңыз. Қолыңызды жапырақты жоғары көтеріп, саусақтарыңыздан жапырақты босатыңыз.</p>	<p>төмен. Оңға (солға) бұрылу, жіпті бүйірге, қолды түзу алу; бастапқы қалыпқа оралу.</p> <p>4. Б.қ - отыру, аяқтар алшақ, тізде . Өрілген жіпті жоғары көтеру, алға еңкею және еденге жіпті тигізу. Жіпті жоғары, бастапқы күйге оралу.</p> <p>5. Б.қ - аяғы сәл алшақ, қолдар ерікті, еденде жіп.. Екі аяғымен секіру.</p> <p>Қозғалыстың негізгі түрлері.</p> <p>1.Тепе-теңдік-гимнастикалық орындыққа басына, құм салынған қапшық қойып жүру.</p> <p>2. Обручка екі аяқпен секіру, одан секіру, содан кейін бағанның соңына өту.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <p>«Ботқа пісты» мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.</p> <p>Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>3 бөлім.</p> <p>"Мысық пен тышқан"мобильді ойыны. Залдың бір жағында орындықтарға рельстер қойылады немесе еден деңгейінен 50 см биіктікте созылған сыммен тіректер қойылады - бұл тышқандардың үйі. Орындықтағы тышқандар үйінен біршама</p>	<p>сабақтың кесілген жерін тексеріп (тесіктер бар), сабақты суға батырыңыз (сабақтан көпіршіктердің шығуын қадағалаңыз).</p> <p>№ 2 зерттеу.</p> <p>«Парақ арқылы» тағы бір экспериментті келесі ретпен жүргіземіз: 2-3 см бос қалдырып, бөтелкеге су құйыңыз; жапырақты бөтелкеге сабақтың ұшы суға батырылатындай етіп салыңыз; бөтелкенің аузын тығын сияқты пластилинмен тығыз жауып тастаңыз; Кішкене тесік жасап, сабақтың ұшы суға жетпейтіндей етіп салыңыз, пластилинмен бекітіңіз; бөтелкеден ауаны шығару - сабақ арқылы ауаны сорып алу. Сабақтың суға батқан ұшынан ауа көпіршіктері шыға бастайды.</p> <p>№ 3 тәжірибе</p> <p>Өсімдік жапырағынан ылғалдың булануы</p> <p>Мақсаты: судың жапырақтардан қайда жоғалып кететіндігін тексеру.</p> <p>Құрал-жабдықтар: өсімдік, целлофан пакет, жіп.</p> <p>Тәжірибе: Өсімдікті</p>	<p>Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз</p> <p>Балалар: Ия, мүмкін.</p> <p>От бізге қалай көмектеседі?</p> <p>Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет.</p> <p>Балалар: Орманда от жағуға болады. Тамақты отқа пісіруге болады.</p> <p>От адамның жауына айналғанда не ойлайсың?</p> <p>Ол қауіпті болуы мүмкін бе?</p> <p>Балалар: иә.</p> <p>Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін?</p> <p>Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қараған кезде немесе балалар сіріңке алған кезде.</p> <p>Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды өртеі алмайды, қоқысты орманда қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып, өрт шығара алады.</p> <p>Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі?</p> <p>Балалар: адамдар, ормандағы жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер өледі. Біз екінші қасиетті анықтадық. Онда нені</p>
---	--	---	--	---

	<p>осылай күтім жасайды.</p>	<p>Жапырақ ұшып бара жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаңыз және есте сақтаңыз: ол тез немесе баяу түсті ме, ол тіке ұшты ма, әлде шеңбер болды ма?</p>	<p>қашықтықта мысық (мысықтың қақпағындағы бала) орналасқан. Тәрбиеші айтады: Мысық тышқандарды күзетеді, Притворился, меніңше, ұйықтайды Балалар рельстердің (немесе сымдардың) астына түсіп, тұрып, шашырап жүгіреді. Тәрбиеші үкім шығарады: Тыныш, тышқандар, шу шығармау Және мысықты оятпандар. Балалар - "тышқандар" оңай, шу шығармауға тырысады, бүкіл залда жүгіреді. 20-25 секундтан кейін мұғалім: "Мысық оянды!" Ояңған- "мысық", бақырады: "Мя!" және ол "тышқандардың" артынан жүгіреді, ал олар "құмыраларға" тығылады (олар рельстердің астына көтеріліп, мұздатылмаған бөлік арқылы құмыраларға түседі).. "Мысықтың" артында тышқан сияқты шұлықта бір-бірден жүру. -Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды: -Қандай жаттығулар жасадық? -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл</p>	<p>қарастырайық, су топырақтан жапыраққа қалай ауысады? (тамырдан сабаққа, одан жапыраққа дейін); содан кейін ол қайда жоғалады, өсімдікті неге суару керек? (су жапырақтардан буланып кетеді). Біз қағазға полиэтилен пакетін салып, оны бекіту арқылы болжамды тексереміз. Өсімдікті жылы, жарық жерге қою. Сөмкенің іші тұманға айналғанына назар аударыңыз. Бірнеше сағаттан кейін сөмкені алыңыз. Бұл қайдан пайда болды? (жапырақ бетінен буланған) неге қалған жапырақтарда су көрінбейді? (су қоршаған ауаға буланған). Қорытынды: ауа жапырақша арқылы сабаққа өтеді, өйткені ауа көпіршіктерінің суға түсуі көрінеді.</p>	<p>біліп, түсіндік? Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағы да бар.</p>
--	-------------------------------------	--	---	---	---

			қозғалыстарын еске түсіру.		
Балалармен Жеке жұмыс	Логикалық ойын: «Өз үйіңді тап» Шарты: Балаларға түрлі-түсті дөңгелек тарату. Белгі бойынша балалар дөңгелекті түсі бойынша үлкен шеңберлерге тұра қалады.	«Ертегілер елінде» Ертегі айту арқылы байланыстырып сөйлеуі дамиды., сөздік қоры молаяды	Логикалық ойын: «Сәулеге киімдерін жинауға көмектес» Шарты:Балалар суретке зер салып, не көріп тұрғанын атап шығады да, оларды сызық арқылы шкафқа немесе сөреге салады.	Үстел-үсті ойын: «Суретті беттестір» Шарты: Ұқсас суреттерді пішінімен түсіне сәйкес беттестіру.	«Фребель сыйы» Мақсаты: Фребель ойыншықтары арқылы балалардың таным қабілеттерін арттыру.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	Картотека №1 Күзгі жаңбырды бақылау.	Картотека №2 Күзгі жапырақтарды бақылау.	Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
«Айгөлек»шағын орталығы

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 16.10 – 20.10.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен амандасу. Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу. отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	Картотека № 3 «Суретші қай жерде қателесті?» Міндеті: Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.	Картотека № 5 Қайсысы қайда тіршілік етеді Міндеті: жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтау. Сөздік қорын молайту.	Картотека № 9 «Құстарға көмек береміз» Міндеті: Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу.	Картотека № 11 «Бұл қай мезгіл?» Міндеті: күз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Сөздік қорын байыту.	Картотека № 18 «Қайда не өседі?» Міндеті: Заттардың арасында кеңістік байланыстарын қоя білу дағдыларын дамыту; өсімдіктерді өсетін жерлеріне байланысты топтастыру, белсенділіктерін және өздігінен ойлау қабілеттерін дамыту.
Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан					
Таңертенгі жаттығу	Қазан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Қонаққа барамыз» Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе,	Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз! Күлімдеген күндейміз! Еш уайымды білмейміз.	Мен де балғын гүлмін Автор. М. Байсариева Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім	Н. Айтөв. «Тату – тәтті тұрамыз» Бір шаңырақ астында, Тату –тәтті тұрамыз.	Шымыр, сергек денеміз, Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз.

	Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес.		Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!	Бірге ішеміз асты да, Бірге сайран құрамыз.	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	Қызығушылықты ояту. Сиқырлы қорапша топқа келеді. (ұзын жіпті байлап қорапты есіктен тарту) Балалармен бірге қорапты ашу. Хат алу., оқу. Құрметті кішкентай бүлдіршіндер, мен Маша достарың боламын. Маған мына тапсырмаларды аю аға орында деп берді. Ал мен білмеймін. Көмектесіңдерші. Балалар Маша қандай ертегіде жүреді? Маша мен Аюда Ендеше көмектесеміз бе? Барлық балалар үстелге келеді, қорапта киімдер мен оларға күтім жасау үшін заттар салынған суреттер бар. Ой қозғау. -Балалар, киімдерді қалай күту керектігін айтыңдаршы?(Балалар жауаптары). Киімге не үшін күтім жасау керек? (Балалар жауаптары.) -Киім адамдарға не үшін керек?(Балалардың жауаптары.) Балаларды топқа бөлу. - Үстелде қандай заттар тұр?	Қызығушылықты ояту. Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме? Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған. 1.хат: Дидактикалық ойын: «Мнемо жолмен сөйлем» Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау. Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік. күзде, қысқыда, көктемде киіледі. (қалпақ, көйлек сөйлем құрау. 2-ші хат: Дидактикалық ойын: «Түрлі – түсті қалпақ» Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады. Оның достары қандай қалпақ сыйлады?	Менің сүйікті бұрышым. Балалар әр түрлі иллюстрациялар қарау Тосын сәт. Көмекші апай топқа хат жіберілгенін айтады Тәрбиеші: - Балалар, қандай тамаша! Мына жақындаңдар хатты оқиық! Педагог конверттен Білмесбектің суретін шығарады. Бұл кім балалар? (Балалардың жауаптары.) Хатты оқу. «Сәлеметсіздер ме, балалар. Сіздерге білмесбек хат жазып отыр. Маған сіздерден көмек керек. Білім ханшайымы менен жұмбақтар сұрады. Ал мен оларды таба алмадым. Мен қатты ұялдым. Мен мұны жалғыз жасай алмаймын. Көмектесіңіздерші. Балалар Білмесбекке көмектесеміз бе? Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру Адамның сәні, Онсыз жоқ мәні. Бұл не? (киім) Бір нәрсе менен биік,	Қимылды ойын: - «Ине мен жіп» Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі илесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады. Дидактикалық ойын: «Бұл заттар не үшін?» Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар. киімді біріктіру - түйреуіштер кестелеуші – инелер мен жіптер саусағын шаншып алмас үшін – оймақ тігу, жазу – тігін машинасы киімді кигізіп қою - манекен кесу - қайшы Киімді әдемілеу - үтік өрнек салу - бор мен сызғыш адам мен матаны өлшеңіз – сантиметр Тәжірибе бұрышы. Айгүлге көмек. Зертханамызда қағазбен және матамен тәжірибелер жасап, оның қасиеттерін анықтайық.	Менің сүйікті бұрышым. Балалар конверт табады Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, онда бірдеңе бар ма? (жауаптар). конверттің тексеру. Дидактикалық ойын: «Жамауды тап» Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады. 1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу. 2.Балалар киімге дұрыс жамау тауып жапсыру 3.Күздік киімдерді құрастыру Дидактикалық ойын: «Әрекетті атаңыз» - Киіміміз ұқыпты, әдемі болуы үшін не істеу керек? (Оған қамқорлық жасау керек) - Киімге күтім жасауды білесің бе? (Иә). Егер киім лас болса? (киім жуылады). Егер ол мыжылған болса? (киім үтіктеледі). Егер жыртылған болса? (киім тігіледі).

<p>Киім мен киімге күтім жасау заттары. - Сендер командаға бөлініп отырсыңдар, біз қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындайтынын анықтаймыз.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Киімдерді ажырату»</p> <p>1-Топ: «Қысқы киімдерді атаңдар» 2-топ: Жаздық киімдерді атаңдар. 3-топ: Күздік киімдерді атаңдар. 4-Топ: Киімге күтім жасайтын заттарды атау.</p> <p>Саусақ гимнастикасы. «Ормандағы саусақтар». Бір екі үш төрт бес. Саусақтар серуендеуге шықты. Бұл саусақ орманға барды, бұл саусақ саңырауқұлақ терді, Бұл саусақ тазарта бастады, бұл саусақ тентек бола бастады, Е, мынау тек жседі, сондықтан семірді. (Кезекпен балалар жсұдырықшадан саусақтарын ашады, алдымен кішкентай саусақтан бас бармағына дейін (екі рет))</p> <p>Менің сүйікті бұрышым. Балалар, Машаның арқасында біз бүгін киім туралы көп нәрсе білдік, енді мен сендерге оған сыйлық</p>	<p>Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды: Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б. Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жсай гана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе?.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қалпақтарды жинаймыз» Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау. «Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды» Жасыл қалпақ жоғарыда әлуә тұр. Сары қалпақ шкафтың оңжағында тұр.....</p> <p>3-ші хатты ашу. Дидактикалық ойын: «Тігінші кірпінің хаты» - Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді. Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады. Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме? Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен? Киімдерді сипаттау, әңгіме</p>	<p>Кейде менен аласа. Мұндай қызық дүниеде, Көріп пе едің тамаша. (Бас киім) - Ерте тұрдым, Екі айыр жолға түстім. (Шалбар) - Әр түрлі болып келемін, Қыз бен ұл деп бөлемін. (Көйлек)</p> <p>Дидактикалық ойын: «Жанды сөлемдер» Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан сөздерді қатыстырып, сөйлем құрау.</p> <p>Білмесбекке жіберу. Дидактикалық ойын: «Көйлекті әсемде» Шарты: Балалар, сатушы бұл көйлектер көптен бері терезеде ілулі тұрғанын, ешкім сатып алмайтынын айтты. Ендеше мына көйлектерді әдемі етіп безендірейік, сонда сатып алушылар бұл көйлектерді бірден сатып алады.</p> <p>Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Көйлектің гүлдерін бояу. 2-топ: Көйлектің жағасын жеңін жапсыру. 3-топ: Көйлекке ілгіш мүсіндеу. 4-топ: Дүкеншіге үлкен дүкен құрастыру.</p>	<p>Тәжірибе №1 Қағазды әртүрлі жаққа тартып, жсыртсақ оған не болды? (жсыртылады) Иә, кәдімгі қағаз өте оңай жсыртылады ал . енді матаны екі қолыңызбен шетінен оңға және солға тартсақ . Ол оңай жсыртыла ма? Жоқ, матаны жсырту оңай емес, оны қолмен жсырту қиын, өйткені мата жеткілікті берік материал. Ал онымен не істейді? (мата созылады, кеңейеді) Иә, маталар әдетте созылады, дегенмен матаның кейбір түрлері бар, оларды созу мүлде оңай немесе тіпті мүмкін емес.</p> <p>Тәжірибе №2 Қағаздан жасалған киімді киіп көрейік. Дұрыс киіле ме? Жоқ. Неге? Ол тез жсыртылады, беріктіге нашар. Қағаз кеңеймейді, созылмайды және оңай жсыртылады. - Дұрыс. Ал матадан жасалған киімдерді кию оңай - мойын арқылы жемпір киіңіз, мойыңға, қолдарға, аяқтарға кие беруге болады, ол созылады, жсыртылмайды.</p> <p>Тәжірибе №3 - Иә, мата мен қағаз әртүрлі материалдар,</p>	<p>Киімімізді шешіп алсақ, не істейміз? (Ақырын іліп қоямыз немесе бүктейміз) Дұрыс. Жарайсыңдар Киім ұқыпты және жаңа болуы керек. Тазалаймыз, үтіктейміз, жуамыз және құрғатамыз</p> <p>Тәжірибе №1 Қағаз мен мата сөйлей алады ма? Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме? Балалар: Иә! Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек. Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз? Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді. Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе? Балалар: Ештеңе! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды.</p>
--	---	---	---	--

<p>беруді ұсынамын. Ендеше әр топ Машаға арнап сыйлық жасасын. 1-топ: Машаға көйлек саламыз Шарты: Трафареттен дайын көйлекті бояу. 2-топ: Машаның көйлегіне гүл жапсырамыз. 3-топ: Машаға қолшатыр мүсіндейміз 4-топ: Машаға тігін машинасын құрастырып сыйға береміз. Жасаған жұмыстарын қорапқа салып Машаға жібереміз. Балаларды мадақтау.</p> <p>Денешынықтыру 2 бөлім. Өрілген жіппен жалпы дамыту жаттығулары(немесе қысқа сыммен). «Қарағайлы орманда»</p> <p>1. Б.қ - аяқты бір-бірінен алашақ қою, жіп төмен . Өрілген жіпті алға, жоғары, алға, төмен көтеру, бастапқы күйге оралу</p> <p>2. Б.қ – аяқ алашақ , жіп төмен. Өрілген жіпті алға қарай көтеру, отыру, қолды түзу ұстау, тұру, бастапқы күйге оралу.</p> <p>3. Б.қ - тізе бүгіп, жіп төмен. Оңға (солға) бұрылу, жіпті бүйірге, қолды түзу алу; бастапқы қалыпқа оралу.</p> <p>4. Б.қ - отыру, аяқтар</p>	<p>құрастыру 4-ші хат Машадан келген. Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану..</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады? • Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады? • Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады? • Ыстықта панаманы кимесеңіз не болады? • Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады? • Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады? <p>Сергіту жаттығуы. Таңертең ерте тұрамын, Беті қолды жуамын. Апам берген киімді, Өзім киіп аламын. Кешке үйге келгенде, Бәрін жинап қоямын.</p> <p>Пакеттен шыққан тапсырма. Аюдың кофтасын боя Тиіннің юбкасын жапсыру Білмесбектің қалпағын мүсіндеу Машаға тігін машинасын құрастыр.</p> <p>Балалардың жұмысын көрмеге апару, суретке түсіру, балаларды мадақтау.</p> <p>Музыка Тақырыбы: «Күзгі орман» Музыка тыңдау: Музыка жетекшісі балаларды</p>			<p>бірақ олар біршама ұқсас. Мысалы, біз қағазды қолымызбен мыжысақ , оған не болады? -Матаны мыжып көрейік, қолымызбен қысайық. Енді қарашы, ол не болып қалды? (умаж) Ал дене шынықтыру сабағынан кейін шорт пен футболканы мыжып алсаң, оларға не болады? (умаж). Олар ұқынсыз болып қалады. Сондықтан оларды мұқият бүктеп, түзету керек.</p> <p>Тәжірибе №4 -Матадан не істеуге болады? (тігу, жуу, кептіру, үтіктеу) Қағазды қайшымен кесуге болады. Ал мата ше? Оны қайшымен де кесуге болады. Бүгін мата туралы не білдік, есімізге түсірейікші? Мата қандай болуы мүмкін? Жұқа және қалың Қалың матадан әдетте қандай киім тігіледі? (қыс мезгіліне, суық мезгілге арналған киім) Мата оңай жыртыла ма? (жоқ, ол жеткілікті күшті) Сондықтан киімге абай болу керек. Айгүл тігінші болып, киім тіккенде, осы киімдерге ұқыптылықпен қарасаңыз, ол қуанады.</p>	<p>Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы?</p> <p>Тәжірибе №2. Қағаз мен матаны тегістеу. Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба? Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді. Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды? Балалар: Бұл тегістеледі! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. Қортынды балаларды мадақтау.</p> <p>Денешынықтыру 2 бөлім. Ойын жаттығулары. "Доп сым арқылы (тор)". Алаңның ортасында екі тіреудің немесе ағаштардың арасына баланың қолы</p>
---	--	--	--	--	---

	<p>алшақ, тізеде . Өрілген жіпті жоғары көтеру, алға еңкею және еденге жіпті тигізу. Жіпті жоғары, бастапқы күйге оралу.</p> <p>5. Б.қ - аяғы сәл алшақ, қолдар ерікті, еденде жіп.. Екі аяғымен секіру.</p> <p>Қозғалыстың негізгі түрлері.</p> <p>1.Тепе-теңдік-гимнастикалық орындықта басына, құм салынған қапшық қойып жүру.</p> <p>2. Обручка екі аяқпен секіру, одан секіру, содан кейін баганның соңына өту.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: «Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.</p> <p>3 бөлім.</p> <p>"Мысық пен тышқан"мобильді ойыны. Залдың бір жағында орындықтарға рельстер қойылады немесе еден деңгейінен 50 см биіктікте созылған сыммен тіректер қойылады - бұл тышқандардың үйі. Орындықтағы тышқандар үйінен біршама қашықтықта мысық (мысықтың қақпағындағы бала) орналасқан.</p> <p>Тәрбиеші айтады: Мысық тышқандарды</p>	<p>музыкатыңдауға отырғызады, сипаттарын түсіндіреді.</p> <p>«Жанрды ажырат»әуенді-дидактикалықойыны арқылы ән тыңдап,жанрын ажыратуғаүйретеді.</p> <p>1. «Сәби қуанышы»(Е.Құсайынов) – көңілдіырғақ.</p> <p>2. «Мерекелік марш»(Б.Дәлденбаев) - жігерлі.</p> <p>3. «Вальс» (Қ. Шілдебаев)- сабырлы.</p> <p>«Баспалдақпеншығамыз»(Е. Тиличеева) жаттығуынжасату.</p> <p>Балаларға: «Көліккемінеміз, орманға барамыз»,- деп шеңбермен алыпжүреді.</p> <p>«Күзгі орман» ертегісінқуыршақ театры арқылыойнауды үйрету.</p> <p>Әже,қыздар, Аю, Түлкі.Ертегіні қуаршақ театры арқылы ойнап, әндерін,қимылдарын ұсыну.</p> <p>Ән үйрену: «Саңырауқұлақ тереміз»(Г. Абдрахманова) әніүйретіледі.</p> <p>Би: «Кел, билейік» (Б.Байқадамов, М.Әлімбаев). Би қимылдарын көрсетіп, («Ақжелкен» үнтаспасынан) жеңіл би ырғағын үйретеді.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қасқыр мен қояндар»қойылымын</p>			<p>жоғары көтерілген (топтағы бойының орташа) биіктікте бау тартылады. Балалар қатарлармен баудың екі жағында орналасады. Бір қатардағы балалардың қолында үлкен диаметрлі доптар бар. Мұғалім бірінші қатардағы балаларға белгіленген сызықта тұруды ұсынады (сымнан 2 м қашықтықта).</p> <p>Педагогтың сигналы бойынша: "тастадық!", балалар допты сымнан лақтырады, ал екінші қатардағы балалар допты жерден секіргеннен кейін ұстап алады. Мұғалім екінші қатардағы балалар үшін бірдей команда береді және олар бірнеше рет қатарынан доп лақтырады.</p> <p>"Кеглиге кім тез жетеді". Сайттың бір жағында мұғалім бастау сызығын белгілейді-ол сым салады. Сөре сызығынан 3 м қашықтықта екі затты қояды (бір-бірінен жарты метр, бір сызықта). Балалар екі бағанмен, жұпта екі аяғымен секіреді - " кім текшеге тез жетеді!». Мұғалім әр жұпта жеңімпазды атап</p>
--	---	---	--	--	--

	<p>күзетеді, Притворился, меніңше, ұйықтайды Балалар рельстердің (немесе сымдардың) астына түсіп, тұрып, шашырап жүгіреді. Тәрбиеші үкім шығарады: Тыныш, тышқандар, шу шығармау Және мысықты оятпандар. Балалар - "тышқандар" оңай, шу шығармауға тырысады, бүкіл залда жүгіреді. 20-25 секундтан кейін мұғалім: "Мысық оянды!" Оянған- "мысық", бақырады: "Мяу!" және ол" тышқандардың " артынан жүгіреді, ал олар "құмыраларға" тығылады (олар рельстердің астына көтеріліп, мұздатылмаған бөлік арқылы құмыраларға түседі).. "Мысықтың" артында тышқан сияқты шұлықта бір-бірден жүру. -Ұйымдастырылған оқу іс- әрекетінің нәтижесін талдайды: -Қандай жаттығулар жасадық? -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.</p>	<p>(Ж. Бизенің «Кармен» шығармасына) үйретеді (би қимылдары үлгіде берілген). Балаларды орындарына отырғызып, текше арқылы жігерлі, көңілді, сабырлы сипаттарды ажырату ойынын ұсынады. Балалардан орманда қандай ән-билерді көрген, үйренгенін сұрайды. Мадақтайды, қоштасады.</p>			<p>өтеді. 3 бөлім. Ашық ойын " өз түсін тап!». (п. и. Э. я. Степаненковтың жинағын қараңыз, 50 бет) -Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды: -Қандай жаттығулар жасадық? -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.</p>
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				

Серуен	Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №6 Желді бақылау.	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №10 Торғай мен Қарғаны бақылау.	Картотека № 12 Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жәпйрақтарды бақылау.
Серуен картотекасынан					
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	№1. Ояну Қандай ғажап керемет, Әсем есік ашылды. Түрлі - түсті бояулар, Аспанда жайылып шашылды Ұйқым шайдай ашылды	№2. Ояну Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	№3 Ояну Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Қолмен көзді ұқалап Созылып бір алайық.	№4 Ояну Көзіміз ашылды Ұйқымыз басылды Дем алдық ұйықтадық Шаттанып ойнайық.	№5. Ояну Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.
Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан					
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Әдемі өрнектер» Міндеті: Балалар геометриялық пішіндер мен түстер және түсті таңдай біледі. Ресурстар: Геометриялық пішіндер, дайын өрнектер. Жүргізілу барысы: Дайын өрнектерге қарап отырып, берілген геометриялық пішіндерден қағаз бетінде геометриялық пішіндерден өрнек құрастырады.	Әдемі шарлар Бастыру әдісі арқылы төрт түсті шарды бір параққа түсіру. Монотопия Губка қолдану Көбелек Балалардың табиғат әлемінің әдемілігіне қызығушылығын арттыру. Бояулардың әртүрлі түстерін араластырып, қағаздың ортасына көбелек бейнесін келтіре жағу, екінші бетін жауып, алақанмен сипау.	Денешынықтыру 2 бөлім. Өрілген жіппен жалпы дамыту жаттығулары (немесе қысқа сыммен). «Қарағайлы орманда» 1. Б.қ - аяқты бір-бірінен алшақ қою, жіп төмен . Өрілген жіпті алға, жоғары, алға, төмен көтеру, бастапқы күйге оралу 2. Б.қ – аяқ алшақ , жіп төмен. Өрілген жіпті алға қарай көтеру, отыру, қолды түзу ұстау, тұру, бастапқы күйге оралу. 3. Б.қ - тізе бүгін, жіп	Сюжетті рөлді ойын «Дәрігер» Міндеті: балалардың Мамандықтар туралы түсініктері қалыптасады. Күтілетін нәтиже: Дәрігер, емделушінің арақатынасын түсініп, ойнай алады.	Қимылды ойын: Менің зымыраған көңілді добым. Ойнаушы балалар тобы (5-6 адам) жартылай дөңселек құрып, тәрбиешінің жанында тұрады. Допты бейнелейтін бір бала орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай өлең айтады. Көңілді добым, о , менің, Домалап қайда жөнелдің? Қызыл, сары, көгілдір, Жел аяқсың-ау өзің бір!

		<p>Монотопия Симметриялық салу</p>	<p>төмен. Оңға (солға) бұрылу, жіпті бүйірге, қолды түзу алу; бастапқы қалыпқа оралу.</p> <p>4. Б.қ - отыру, аяқтар алшақ, тізеде . Өрілген жіпті жоғары көтеру, алға еңкею және еденге жіпті тигізу. Жіпті жоғары, бастапқы күйге оралу.</p> <p>5. Б.қ - аяғы сәл алшақ, қолдар ерікті, еденде жіп.. Екі аяғымен секіру.</p> <p>Қозғалыстың негізгі түрлері.</p> <p>1.Тепе-теңдік-гимнастикалық орындықта басына, құм салынған қапшық қойып жүру.</p> <p>2. Обручка екі аяқпен секіру, одан секіру, содан кейін баганның соңына өту.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: «Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.</p> <p>3 бөлім.</p> <p>"Мысық пен тышқан"мобильді ойыны. Залдың бір жағында орындықтарға рельстер қойылады немесе еден деңгейінен 50 см биіктікте созылған сыммен тіректер қойылады - бұл тышқандардың үйі. Орындықтағы тышқандар үйінен біршама</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>қашықтықта мысық (мысықтың қақпағындағы бала) орналасқан. Тәрбиеші айтады: Мысық тышқандарды күзетеді, Притворился, меніңше, ұйықтайды Балалар рельстердің (немесе сымдардың) астына түсіп, тұрып, шашырап жүгіреді. Тәрбиеші үкім шығарады: Тыныш, тышқандар, шу шығармау Және мысықты оятпандар. Балалар - "тышқандар" оңай, шу шығармауға тырысады, бүкіл залда жүгіреді. 20-25 секундтан кейін мұғалім: "Мысық оянды!" Ояңған- "мысық", бақырады: "Мяу!" және ол" тышқандардың " артынан жүгіреді, ал олар "құмыраларға" тығылады (олар рельстердің астына көтеріліп, мұздатылмаған бөлік арқылы құмыраларға түседі).. "Мысықтың" артында тышқан сияқты шұлықта бір-бірден жүру. -Ұйымдастырылған оқу іс- әрекетінің нәтижесін талдайды: -Қандай жаттығулар жасадық? -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл</p>	
--	--	--	--	--

			қозғалыстарын еске түсіру.		
Балалармен Жеке жұмыс	Мнемотехника әдісі Тақырыбы: Киімдер Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.	АҚТ технологиясы-мен жұмыс Математикалық дамытушы ойындар Сұрақ-жауап	Ойын – жаттығу «Қуыршықты жуындыр» Мақсаты:балалар тазалық туралы үйренеді.. Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.	Отан туралы мақал-мәтелдер. Отан — елдің анасы Ел - ердің анасы Туған жердей жерболмас, Туғанелдей елболмас.	«Шарларды жина» Ойын мақсаты: шарлардың түсін, формасын айыра білуге үйрету. Ойын барысы: Тәрбиеші жерге әртүрлі түсті шарлар мен доптарды шашып тастап, оларды жинап, қорапшаға салуды ұсынады.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №6 Желді бақылау.	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №10 Торғай мен Қарғаны бақылау.	Картотека № 12 Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.
Таңғы серуенді бекіту.					
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.

Тәрбиелеу-білімберу процесінің циклограммасы
«Айгөлек» шағын орталығы

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 23.10 – 27.10.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл-күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау.			
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен амандасу. Баланың денсаулығы, көңіл-күйі туралы білу. отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	Картотека № 2 Дидактикалық ойын: «Жапырақты ажырат» Міндеті: Ұқсас белгісіне қарай жапырақтарды таба біледі.	Картотека № 5 Дидактикалық ойын: «Не қайда өседі» Міндеті: Балалар өсімдіктер туралы түсіне отырып, заттар арасындағы кеңістік байланыстарын анықтау арқылы өсімдіктерді өсу орнына қарай топтастыра алады.	Картотека № 7 Дидактикалық ойын: «Табиғат құбылыстарын ата» Міндеті: табиғат Құбылыстарын ажырата алады.	Картотека № 9 Дидактикалық ойын: Құрылымдалған ойын: Міндеті: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуді, оларды ажырата біледі.
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан			
Таңертенгі жаттығу	Қазан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау			
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Біз балдырған баламыз, Құстай қанат қағамыз. Дүниені аралап, Оқып білім аламыз.	Тіл ұстарту жаттығуы Өс- өс- өс, Тігіп алдым қос, Екіге екіні қос.	Ж.Мұхамеджановтың «Сыйлаймын» Атаменен ананың Айтқан тілін аламын.	Достық Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы,

	Көзді салып қараңыз, Былай қанат қағамыз. (Б.Бөрібаев)	Көңілде жоқ қос. Өс-өс-өс. Өнегелі болып өс. Ұқыпты боп өс. Ағаш тез- тез өс.	Үлкен кісі жұмсаса, Қайда болсын барамын. Төсекті өзім жинаймын, Ешкімді де ұрмаймын. Ешкім маған тимейді, Мен де бәрін сыйлаймын.	Достығымыз жарасқан
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	Ағаш бұйымдар иллюстрациялық суреттер қарау. Ой қозғау. Айтыңдаршы, адамдарға ағаштың қасиетін білу не үшін қажет? Адамдар ағашты өмірде қалай пайдалану керектігін, оны өңдеуді және онымен не істеу керектігін білу үшін оның қасиеттерін үйрену керек. Орман - бұл біздің досымыз, онда әр түрлі ағаштар өседі. Алдымен ағаш кесіледі, содан кейін оны бұтақтардан тазартады, бөренелерді зауытқа апарды, сонда оларды тақтай етіп кеседі, содан кейін ағаштан заттар жасайды. Балалар, ағаштан қандай заттар жасалады? Балалар: жиһаз, орындықтар, ойыншықтар. Дұрыс. Ағаштарды қорғау керек, олардан адам өміріне өте қажет көптеген пайдалы заттар жасауға болады. Қызығушылықты ояту. Енді мен ағаштың қасиеттері туралы сөйлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын. №1 тәжірибе «Ылғалға төзімділік» Тәрбиеші : Ендеше судан ағаш кесегін шығарайық. Оған не болғанын қараңыз. Ол	Тосын сәт. Орманшы атайдың телеграммасы. Ол бізді өзінің орманына қонаққа шақырады. Барамыз ба балалар. Ой қозғау. Орман бізге не үшін керек? Орман – құстар мен жануарлардың мекені. Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды. Орман бізге құрылыс материалдарын береді. Орман бізге таза су мен ауа береді. Жарайсыңдар! Қазір орманға барайық, бірақ немен барамыз. Балалар: Автобуспен барайық. Автобус макетін құрастыру. Автобусты қандай пішіндермен құрастырдық. Атау. Жолда көңілді болу үшін «Күз» туралы ән айтамыз. АҚТ технологиясымен. Орманға келдік. Орманшы атай балаларға қарай келеді. Орманшы атай: Достар! Менен қорықпаңдар, мен сендерді ренжітпеймін, сендерді көргеніме өте қуаныштымын. Міне, мен сендерге жұмбақтар дайындап қойдым. Дид ойын: «Кім тапқыр?» Аспандағы алып доп, Жарқырайды жарық боп Күн.	Қызығушылықты ояту. Балалар бүгін мен сендерді табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен кездесуге шақырғым келіп отыр. Ой дамыту Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді. Құстар ән айтуды үйретеді. Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді. Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді. Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді. Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек. Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйрететіні сендерді қызықтырады ма? Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады. Ендеше серуенге шығамыз. Ауа райын бақылау Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары) Ой қозғау. Ал ауа райы қандай, бірге анықтап көрейік. Аспанға қарайықшы. Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба? Бүгін жел соғып тұр ма? Оны қайдан білдік? Түсіндірме жұмыс: Аспанда бұлттар қалқып жүр, әрқайсысы бізге біртүрлі	Ертегі әлемі бұрышы. Балалар Ағаштар туралы ертегі тыңдағыларың келе ме? Ертеде Шырша, Қарагай Роуэн ,Қайың ағаштары дос болыпты Олар бір күні өз-өздерімен мақтаныпты. Жаңа жылдық шырша - «Менен артық таба алмайсың, мен қыс бойы жасылмын. Нағыз сұлулық сонда. Ал мен инелерімді 5-7 жылда бірте-бірте ауыстырып отырамын . Бірақ бәрі бірден емес, өз кезегінде, сондықтан мен әрқашан жасылмын. Жаңа жыл түні олар менің айналымда билейді. Ал олар менен қағаз, жасанды жібек жасайды, меннен үй салып, музыкалық аспаптар жасайды. Мынадай : мен бәріңнен әлдеқайда жақсырақ және қажетпін деп мақтанады. Қарагай: Мен де ең әдемі ағашпын . Менің діңім біркелкі, ал инелер шыршадан ұзынырақ . Ал олар менен үйлер мен моншалар салады. Мен де кеме жасайды. Мен ең маңызды ағашпын деп

<p>қарайып ісініп кетті. Неліктен бұлай болды? Ағаш суда ұзақ жатып, суды сіңіреді. Қорытынды: ағаш ылғалды сіңіреді және одан нашарлайды. Сондықтан ағаштан жасалған заттар сыртқа қарағанда үй ішінде жақсырақ қолданылады. - Тәрбиеші: Ағаш заттардың бұзылмауына қалай көмектесуге болады? Балалар : Олар боялған кезде қалпын жақсы ұстайды.. Тәрбиеші: Сондықтан біздің бақшада, орындықтар, құмсалғыш, сырғанақ боялған Тәжірибе № 2 Ағашты өңдеу оңай. Қайрауышты алып, ағаш қарындашты қайрауға тырысайық. (Олар қарындашты қайрап жатыр.) Сіз қалай ойлайсыз, егер сіз қарындашты оңай қайрай білсеңіз, бұдан қандай қорытынды шығаруға болады? Балалар: Ағашты арамен кесуге, жонуға қайрауға болады. Біз ағаштың қандай қасиетін білдік? Балалар: ағашпен жұмыс істеу оңай. Ағашты өңдеуге болады. Шығармашылық бұрыш Дидактикалық ойын: «Ағаш бұйымдар» Шарты: топтағы ағаш бұйымдарды атау. Балаларды топқа бөлу. 1-Топ: Қуыршаққа кроват салу 2-Топ: Үш аюдың орындығын ретімен құрастыру.</p>	<p>Ағайынды бәрі: Шықса – көк, Түссе – сары. Жапырақ Көкте туып, Жерде өледі. Жаңбыр Көз жасты – жылауық, Келе жатыр бір алып. Жабырқаса жылайды, Жадыраса тарайды. Бұлт Гуілдейді құлаққа Оны ешкім көрмейді. Жел Жарайсыңдар балалар, барлық жұмбақтарды шештіңдер, айналаға қараңдаршы, орман бізді қалай қарсы алады, құстар ән салады. Табиғат дыбыстарын тыңдайық (табиғат дыбыстары жазылған аудио тыңдау) Ал, балалар, Ойнайық, демалайық. (дене шынықтыру минуты) Біз орманға бардық, Аяқтарды жоғары көтеріп жүру. Бұталардан секірдік, Ағаштарға созылдық, Жапырақтар тердік Ұзақ жүріп шаршадық Қайта серуенді жалғастырайық! Аудио дыбыс. Орманшы: Ай-ай-ай, мен бірдеңені басып кеттім, аяғым ауырып тұр, қараңызшы. Әй, бұл шыны кесегі. Балалар бұл шыны қайдан шықты. Тәрбиеші: Балалар, Орманшыға көмектесейік, оның аяғын таңсын, дәрігер Айболитті шақырайық. Доктор Айболит: Сәлеметсіздер ме құрметті балалар, маған хабарласқан сендер ме, менің</p>	<p>болып көрінуі мүмкін. Күн жиі бұлттардың артына тығылып, тығылмақ ойнағандай болады. Күн бізден жасырынғандықтан, сыртта салқын. Жел ағаштардың бұтақтарын шайқайды, жапырақтары түседі. Тәрбиеші: Бұл қандай мезгіл екенін еске түсірейікші? Көк майсалы көрікті Алқаптағы көп егін Бұл күндері киіпті Сары жібек көйлегін. Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал, терек, Жапырағын жұлғызып. Мына өлең жолдары қандай мезгілді бейнелеп тұр? Күз мезгілі несімен ұнайды ? Біз ауладағы ағаштарға назар аударайық. Оларға не болады? Балалар: ағаштардағы жапырақтардың түсі өзгерді (сары түсті). Жапырақтары ағаштардан түсіп жатыр. Тәрбиеші : Балалар , қалай ойлайсыңдар, жел ағаштан жапырақтардың түсуіне көмектесе ме? Тексерейік. «Жел» тыныс алу жаттығуы Жеңіл желдеткіш соғып жатыр - фф Жапырақты осылай шайқайды – ффф (тыныш, еркін дем шығару) Қатты жел соғып тұр ... Жапырақты осылай шайқайды - ффффф... жапырақтың түсуі Баланың алақанына жапырақтар қойып, оны үрлету. Жаттығу кезінде балаға жапырақтың желмен ұшып</p>	<p>мақтанады. Роуэн – Я мақтаныңдар, мақтаныңдар мен сендерге айтайын : меннен жұқа және сымбатты нәрсе таба алмайсыңдар. Ал күзде сары түсті киім кисем, жидектерімнің шоғыры алыстан көрінеді, құрамында дәрумендер көп. Қыста қанша құсты аштықтан құтқарамын! Ал адамдар оларды жеуге қарсы емес. Солай! Қайың Мен туралы қаншама ән шығарды. Ал менің арқам ақ, сенікіндей емес . Ал менімен суықты да емдей алады , буындар ауырмас үшін тұнбаммен сүртеді. Менің отыным көп жылу береді. Менен жиһаз, шаңғы, шайыр да жасайды. Сондықтан мен ханшайыммын! Дейді. Бір күні орманның үстінен қатты жел ұшып, ағаштардың барлық мақтанышын өшіреді. қайыңдар, тау күлі, қарағайлар, шыршалар қатты қорқып кетеді де бір-біріне қарап, өздерінің мінез - құлқынан ұялып, қайтадан бірге өмір сүре бастайды.Осылайша олар орманда бірге өмір сүреді екен. - Балалар, ормандарда, саябақтарда әдемі ағаштар өсу үшін, оларға көңілді</p>
--	--	---	---

	<p style="text-align: center;">Торғай ағаш қорғайды Жақан Смақов</p> <p>Шыр-шыр еткен торғайды Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкентай торғайлар Ағаштарды қорғайды.</p> <p>Таспен атып торғайды, Ұя бұзған оңбайды. Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды. Балаларды мадақтау.</p> <p>Денешынықтыру 2 бөлім. Ойын жаттығулары. "Доп сым арқылы (тор)". Алаңның ортасында екі тіреудің немесе ағаштардың арасына баланың қолы жогары көтерілген (топтағы бойының орташа) биіктікте бау тартылады. Балалар қатарлармен баудың екі жағында орналасады. Бір қатардағы балалардың қолында үлкен диаметрлі доптар бар. Мұғалім бірінші қатардағы балаларға белгіленген сызықта тұруды ұсынады (сымнан 2 м қашықтықта). Педагогтың сигналы бойынша: "тастадық!", балалар допты сымнан лақтырады, ал екінші қатардағы балалар допты жерден секіргеннен кейін ұстап алады. Мұғалім екінші қатардағы балалар үшін бірдей команда береді және олар бірнеше рет қатарынан доп лақтырады. "Кеглиге кім тез жетеді". Сайттың бір жағында мұғалім бастау сызығын белгілейді-ол сым салады. Сөре сызығынан 3 м</p>	<p>көмегім қажет болды ма? Орманшы: Балалар, көмектерің үшін рахмет. Доктор Айболит: Балаларда осылай болады: Олар орман ережесін білмейді. Орманға от жағады, әйнектерді сындырып кетеді, қоқыстарды лақтырады, сол дұрыс па? Біздің балалар орман патшалығы туралы бәрін біледі. Айболит қоштасады және қоштасарда мен жабайы жидектердің бір себетін беремін, олар өте дәмді және пайдалы. Денсаулық үшін тамақтану керек, ауырмау керек, жазда дәрумендер жеп күш жинау керек. Сау болыңдар. Орманшы атай: Балалар, мен ойнағанды жақсы көремін, енді сендермен «Ағаштар дұрыс киінсін» деген ойын ойнаймыз. Шарты: Ағаштар неден бастап өседі ретімен құрастыру. (тамыр, дің, бұтақ, жапырақ) Ой дамыту. Енді біздің орманда үлкен зертхана бар. Сендер ғалым болғыларың келе ме? Тәжірибе бұрышы. №1 тәжірибе Мен ағаш пен темір заттарға шеге қағып не болатынын көреміз. Мен Кубикке шеге қағамын. Шеге ағаш кубикке оңай кірді ме? (иә) Ал енді мен темір кубикке шеге қағамын. Не болды. (Жоқ). Қортынды: Сондықтан ағаш металлға қарағанда жұмсақ, оған</p>	<p>түсуі туралы мәлімет береу. Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме? Танымдық және зерттеушілік әрекеттер. Тәжірибе №1 -Жасыл жапырақты алып, екіге бүктелген ақ матаның ішіне салыңыз. Енді ағаш текшеге жапырақты мата арқылы қатты соғамыз. - Тәжірибе барысында не көрдік ? (Матада жасыл дақтар пайда болды) Жапырақтағы бұл жасыл сұйықтық хлорофилл деп аталады және оны жасыл түске бояйды. Тәрбиеші: Балалар , жапырақ неден жасыл болады? Балалар: Күз келіп, күн суытып, күннің жылуы азайған кезде жапырақтардағы хлорофилл мөлшері бірте-бірте азайып, толығымен жойылып кетеді. Тәрбиеші: енді түсіндік бе, неліктен жапырақ сарғайады? Тәрбиеші: Қараңдаршы, біздің аяғымыздың астында қанша жапырақ бар! Олардың үстімен жүреміз. Сендер иіс сездіңдер ме? Балалар: Иә, жапырақтардың иісі бар. Тәрбиеші:Не естіп тұрсыңдар? Балалар: Жапырақтардың сыбдырын естіміз . Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, неге жапырақтар сыбдырлайды? Балалар: Өйткені олар құрғақ. Дидактикалық ойын: «Күзгі жапырақтар әлемі» Сурет салу. Шарты: Жапырақтарға сары бояу</p>	<p>құстар ұя салу үшін оларға қамқорлық жасауымыз керек Қызығушылықты ояту. Енді мен ағаштың қасиеттері туралы сөйлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын. Тәжірибе № 1. Ағаш жеңіл, суға батпайды. Сонымен, біз зерттейтін бірінші меншік бізден байыпты эксперимент жүргізуді талап етеді. Үстелде су салынған контейнерлер мен науада заттар бар. Металл затты алып, суға батырыңыз. Оған не болды және ол суда не істеді?? Балалар: ол суға батып кетті. Енді қағазды алып, суға салыңыз. Қағазда не бар және суда не болды? Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті. Енді матаны алып, суға батырыңыз. Матада не болды? Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті. Енді ағаш текшені алып, суға батырыңыз. Кубқа не болды ? Балалар: Куб ағаштан жасалғандықтан жүзеді. Егер ағаш суға батпаса, адамдар одан не сала бастады? Балалар: Олар қайықтар мен кемелер сала бастады. Сонымен, біз ағаштың</p>
--	--	--	--	--

<p>қашықтықта екі затты қояды (бір-бірінен жарты метр, бір сызықта). Балалар екі бағанмен, жұпта екі аяғымен секіреді - " кім текшеге тез жетеді!». Мұғалім әр жұпта жеңімпазды атап өтеді.</p> <p>3 бөлім.</p> <p>Ашық ойын " өз түсін тап!».(п. и. Э. я. Степаненковтың жинағын қараңыз,50 бет)</p> <p>-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды: -Қандай жаттығулар жасадық? -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.</p>	<p>шеге тез кірді. Металл ауыр, қатты.</p> <p>Тәжірибе № 2. Ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өрттесеніз, онда ол өрттен бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін. Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз</p> <p>Балалар: Ия, мүмкін. От бізге қалай көмектеседі? Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет. Балалар: Орманда от жағуға болады. Тамақты отқа пісіруге болады. От адамның жауына айналғанда не ойлайсың? Ол қауіпті болуы мүмкін бе? Балалар: иә. Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін? Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қараған кезде немесе балалар сіріңке алған кезде. Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды өртеп алмайды, қоқысты орманда қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып, өрт шығара алады. Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі?</p>	<p>жағып қағаз бетіне бастыру.</p> <p>№2-тәжірибе: Тәрбиеші: Серуенде ағаштардан жапырақтардың әр түрлі түсетінін байқадыңдар ма ? Қай жапырақ тез, қайсысы баяу түседі, қай жапырақ әдемі айналып тұрғанын білу үшін тәжірибе жүргізейік . Мұны істеу үшін әртүрлі өлшемдегі жапырақтарды алайық , қолымызды жоғары көтеріп, саусақтарымызды бос ұстаймыз. Жапырақ ұшып жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаймыз. Балалар: Үлкен жапырақтар баяу түседі және айналмайды , Ал,кішкентай жапырақтар тез түседі және көбірек айналады.</p> <p>№ 3-тәжірибе. Тәрбиеші: Ал енді балалар біз тағы бір тәжірибе жасаймыз. Біз құрғақ жапырақтарды бассейнге саламыз , жапыраққа жаңбыр жауғандай суарғыштан су құямыз. Біраз уақыттан кейін олармен не болатынын көреміз. Осы арада «Жаңбыр» ойынын ойнайық. Музыка әуенімен Санамақ тақпақтың көмегімен «Жаңбырды» таңдаймыз. Жаңбыр бала киімін киіп, қолына тамшыларды ұстайды. Шеңберде еңкейіп отырған балалар бұлт. «Жаңбыр» шеңбер ішінде, балалардың қасында жүріп, тамшыларды соларға қарай тербетіп, әнін айтады: - Тамшы-тамшы, тамшы-тамшы, Осылай тамшылаймын көпке, Мен қаласам барлық балаларды</p>	<p>алғашқы қасиетін білдік. Қандай қасиетін білдік? Балалар: Ол жеңіл, суға батпайды.</p> <p>Тәжірибе № 2. Ағаш жылы болады. Енді біз ағаштың келесі қасиетін білуге тырысамыз. Екі кружка жылы су, ағаш және әйнекті алайық. Қай кружка ұзақ уақыт бойы жылытады? Балалар: ағаш. Онда су жылы. Ал шыны кружкада су тез салқындатылады. Біз ағаштың тағы бір қасиетін анықтадық. Онда нені байқадық? Балалар: ағаш сені жылытады Дид ойын: «Ағаш достары» Шарты: Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру. Балаларды топқа бөлу. 1-топ: А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру. 2-топ: Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру. 3-топ: Ағашқа ағып жатқан суды бояу. 4-топ: Құс мүсіндеу. Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз Қортынды Балаларды мадақтау.</p> <p>Денешынықтыру 2 бөлім. Жалпы дамыту жаттығулары... «Серуендеуге</p>
---	--	--	---

	<p>Балалар: адамдар, ормандағы жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер өледі. Біз екінші қасиетті анықтадық. Онда нені біліп, түсіндік? Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағы да бар.</p> <p>Балалар біздің қайтатын уақытымыз болды. Орманшы атаймен қоштасайық Автобусқа мініп балабақшаға келу. Қортынды сұрақ-жауап.</p>	<p>Барлық жапырақтарды сулаймын әсте Балалар орындарынан тұрып, қол ұстасып, шеңбер бойымен билеп, ән айтады Жаңбыр бізді бекер қорқытпаңыз, Біз сенен қорықпаймыз. Қалағаныңша тамшылат Тамшың бізді суландыра алмайды. Жан-жаққа жүгіру, жаңбыр оларды қуып жетіп, оларды сулауға тырысады. Музыка аяқталғаннан кейін барлығы тоқтайды, «Жаңбыр» тигізген балалар қолдарын көтереді. Бәрі бірге санын санайды. Тәрбиеші: Ал енді жаңбырдан суланған жапырақтарға не болғанын тексерейік. Балалар: Жапырақтар жұмсақ болды, олар ешқандай сыбдырламайды. Тәрбиеші: Дұрыс, дымқыл жапырақтар сыбдырламайды, жұмсақ, ауыр болады, олар ұша алмайды.. Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр» Жұмбақ жасыру. Тіл алсаң тиме, Үсті толған ине. Бірде жүрсе собалақ, Бірде жүрер домалап.(Кірпі) Шығармашылық жұмыс. Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Кірпіні қиып жапсыру 2-Топ: Алманы мүсіндеп кірпінің үстіне жапсыру. «Кірпі» саусақ жаттығуы Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады)</p>	<p>киіну» 1. Б.қ - аяқтың ені бойынша аяқ тіреуі, қол төмен. Қолды екі жаққа, жоғары көтеру, қолдың үстінен шапалақтау; қолды екі жағынан төмен түсіру, бастапқы күйіне оралу (5-6 рет). 2. Б.қ - аяқтарын алашақ ұстау, қолдар белде. Алға еңкею, алдыда қолды шапалақтау, түзу, бастапқы күйге оралу (5-6 рет). 3. Б.қ.-тіздеде тұру, қол белде. Оңға (солға) бұрылып, саусақтармен еденге тигізу, бастапқы күйге оралу (5-6 рет). 4. Б.қ. - шалқасынан жатып, қол дене бойымен. Оң (сол) аяқты жоғары көтеру, аяқты түсіру, бастапқы күйге оралу (5-6 рет). 5. Б.қ. - аяқ сәл алашақ, қол дене бойымен. Мұғалімнің есебінен орнында екі аяқпен секіру немесе дабыл қағу. Бірнеше секіруден кейін орнында жүру (3-4 рет). Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Секіру-обруқа екі аяқпен секіру (2-3 рет). 2. Доптарды бір-біріне домалату (10-12 рет). Тыныс алу жаттығулары: «Отын» - балалар ағаш шауып жатқан тәрізді болады. мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.</p>
--	---	--	---

			<p>Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! Кірпі: Қыста күн өте суық, менің жейтін ештеңем жоқ. Балалар мен сендерге көмек сұрауға келдім. Көп ұзамай мен күзенімде, ескі діңгек астында ұйықтаймын. Бірақ күзенімді жабу үшін өзіме құрғақ жапырақтарды жинап үлгермедім. Сендердің аулаларыңдағы құрғақ жапырақтарды жинауға көмектесіңдерші . «Жапырақтарды жинаймыз» ауладағы еңбек Кірпі балаларға алғысын білдіреді, балаларға алма береді, Нәтиже . Тәрбиеші: Біздің серуеніміз аяқталды. Балалар, сендерге тапсырмаларды орындау, зерттеу жұмыстарын жүргізу қиын болды ма? Сендерге не ұнады? (Балалардың жауаптары). Ағаш макетін құрастыру. Егер серуен ұнаса, онда ағашқа жапырақ жапсырамыз, ал ұнамаса бір жапырақты шалшыққа жабыстырыңыз.</p>	<p>Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>3 бөлім.</p> <p>Ашық ойын «Түрлі-түсті машиналар». «Машиналар гаражға қарай жүрді» (бағанға бірінен соң бірі). -Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды: -Қандай жаттығулар жасадық? -Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.</p>
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.			
Серуен	Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №10 Торғай мен Қарғаны бақылау.	Картотека № 12 Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.
Серуен картотекасынан				

Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.			
Түскі ас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынууды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау			
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.			
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	Жаттығу кешені №6 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені №7 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық. Жаттығу кешені №8 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	Жаттығу кешені №9 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	Жаттығу кешені №10 Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан			
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Жыл мезгілдері» Міндеті: Суретте бейнеленген негізгі белгілері бойынша әр жыл мезгілдерін ретін дұрыс көрсете біледі. Жүргізілу барысы: Дайын суреттерге әр жыл мезгілінің ерекшеліктерін жапсыру немесе салу.	Денешынықтыру 2 бөлім. Жалпы дамыту жаттығулары... «Серуендеуге киіну» 1. Б.қ - аяқтың ені бойынша аяқ тіреуі, қол төмен. Қолды екі жаққа, жоғары көтеру, қолдың үстінен шапалақтау; қолды екі жағынан төмен түсіру, бастапқы күйіне оралу (5-6 рет). 2. Б.қ - аяқтарын алашақ ұстау, қолдар белде. Алға еңкею, алдыда қолды шапалақтау, түзу, бастапқы күйге оралу (5-6 рет). 3. Б.қ.-тіздеде тұру, қол белде. Оңға (солға) бұрылып, саусақтармен еденге тигізу, бастапқы күйге оралу (5-6 рет).	«Керемет орман» Ойынның Міндеті: балалар өз қиялында схемалық бейнелеуіне сүйеніп отырып бейне орналастыра алады. Ресурстар: бірдей қағаз парақтары, оған бірнеше ағаштар салынған және аяқталмаған, пішінделмеген кескіндер әр жерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы. Дидактикалық ойын: «Ормандағы құрылыс» Шарты: - Геометриялық фигураларды орындарына орналастыр. Тар жолды, кең жолды көрсет. Шеңбер, сопақ және үшбұрыш қандай түсті? Жасыл түс.	Тәжірибелік алаң Қалай ойлайсыңдар, ағаш суга батады ма, жоқ па? Тексерейік. Мұны істеу үшін ағаш тығын мен тиынды алайық. Ағаш тығынды суга салыңыз. Не байқап жатырсыз? Судағы ағаш туралы не айтуға болады? Ол суга батып кетті ме, жоқ па? Бірақ бізде ағаш тығын ғана емес, тиындар да бар. Олар қандай материалдан жасалған? (Металл). Тиын суга батады ма? Монетаның батып бара жатқанын тексеріңіз. Тәжірибе жасап, балалар

		<p>4. Б.қ. - шалқасынан жатып, қол дене бойымен. Оң (сол) аяқты жоғары көтеру, аяқты түсіру, бастапқы күйге оралу (5-6 рет).</p> <p>5. Б.қ. - аяқ сәл алшақ, қол дене бойымен. Мұғалімнің есебінен орнында екі аяқпен секіру немесе дабыл қағу. Бірнеше секіруден кейін орнында жүру (3-4 рет).</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері.</p> <p>1. Секіру-обруқа екі аяқпен секіру (2-3 рет).</p> <p>2. Доптарды бір-біріне домалату (10-12 рет).</p> <p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <p>«Отын» - балалар ағаш шауып жатқан тәрізді болады. мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>3 бөлім.</p> <p>Ашық ойын «Түрлі-түсті машиналар».</p> <p>«Машиналар гаражға қарай жүрді» (бағанға бірінен соң бірі).</p> <p>-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:</p> <p>-Қандай жаттығулар жасадық?</p> <p>-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.</p>	<p>Шаршы мен төртбұрыштың түсі қандай? Қоңыр түс.</p> <p>Ағаштарға пішіндерді жапсыру және жамауды бояу.</p> <p>Орман алаңқайына гүлдерді мүсіндеп жапсыру.</p> <p>Кең жолда қандай пішін тұр? Екі жолдың ортасында қандай пішін тұр? Тар жолда қандай пішіндер тұр?</p>	<p>қорытынды жасайды:</p> <p>Балалар, біз ағаштың қандай қасиетімен таныстық? ағаш суға батпайды. Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адамдар ағаштан суда қайық, сал, көлік жасайды.</p> <p>Ал тиын неге батып кетті? Ол ауыр болғандықтан.</p> <p>Металл ауыр. Ағаш жеңіл.</p> <p>Тәрбиеші: Жас зерттеушілер, біз ағаштың қандай қасиеттері бар екенін тәжірибе жасау арқылы білдік?</p> <p>Балалардың жауаптары:</p> <p>1. Ағаш жеңіл, суға батпайды.</p> <p>2. Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.</p> <p>3. Ағаш жылы болады.</p> <p>4. Ағашты өңдеу оңай.</p> <p>Осылайша ағаштың көптеген керемет қасиеттері бар, сондықтан адамдар оны күнделікті өмірде кеңінен қолданады.</p>
<p>Балалармен Жеке жұмыс</p>	<p>«Көп және біреу» Ойынның мақсаты: көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру</p>	<p>«Жыл атасы» Мақсаты: Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту.</p>	<p>«Аңдарды қоректендір» Мақсаты: Әр аңға өз қоректенетін атын тауып беру.</p>	<p>«Табиғат құбылыстарын ажырат» Мақсаты: Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге</p>			

	<i>шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>			
Серуен	Картотека № 3 <i>Жәндіктерді бақылау.</i>	Картотека №8 <i>«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»</i>	Картотека №10 <i>Торғай мен Қарғаны бақылау.</i>	Картотека № 12 <i>Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.</i>
Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.</i>	<i>Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.</i>	<i>Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.</i>	<i>Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.</i>